

“Een veilige stad maken we samen!”

Beleidskader veiligheid en handhaving 2015-2018

Datum:150123

Registratienummer: 1809353

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	5
1.2. Bestuursprogramma en begroting.....	6
1.3 Leeswijzer	6
Samenvatting	7
2. Hoofddoelstelling “Een veilige stad maken we samen”	8
2.1. Uitgangspunten veiligheidsbeleid Delft	8
2.2. Streven naar optimalisatie van objectieve veiligheid (criminaliteitscijfers) en subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving).....	8
2.3. Regierol Veiligheid en overheidsparticipatieladder.....	9
2.4. Eigen verantwoordelijkheid en participatie	10
2.5. Strategische partners en ketenaanpak veiligheid	11
2.6. Naleefgedrag	12
2.7. Opgaven gestuurd werken en de hotspot aanpak.....	13
3. Trends en ontwikkelingen 2015-2018	14
3.1. Integrale veiligheid in Delft.....	14
3.2. Radicalisering en extremistisch jihadisme.....	14
3.3. Sociale visie en sociaal klimaat	15
3.4. Veranderingen in het sociaal domein	16
3.5. Implementatie Nationale politie.....	16
3.6. Externe oriëntatie	17
3.7. Informatie gestuurd werken	17
3.8. Participatie.....	18
3.9. Bouwen en gebouwde omgeving	18
4. Aanpak op thema's en prioriteiten	19
4.1. Veilige woon en leefomgeving	19
4.1.1. High Impact Crimes (HIC).....	19
4.1.2. Aanpak huiselijk geweld.....	19
4.1.3. Fietsendiefstal.....	19
4.1.4. Veiligheidshuis.....	19
4.1.5. Participatie.....	20
4.1.6. Verwarde personen.....	20
4.1.7. Toezicht en Handhaving in de openbare ruimte	20
4.1.8. Nazorg ex-gedetineerden	21

4.2. Jeugd en veiligheid	21
4.2.1. Jeugdoverlast	21
4.2.2. Jeugdcriminaliteit	22
4.2.3. Veilige school.....	22
4.2.4 Drank en horecawet.....	23
4.3. Bedrijvigheid en veiligheid	23
4.3.1. Veilig uitgaan	23
4.3.2. Veilige evenementen	23
4.3.3. Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).....	24
4.3.4. Lokaal veiligheidsarrangement (LVA) stationsgebieden Delft.....	24
4.4. Integriteit en veiligheid	24
4.4.1. Veiligheid publieke taak (Geweld tegen ambtsdragers).....	24
4.4.2. Overlast en maatschappelijk onrust (Polarisatie en Radicalisering)	24
4.4.3. Tegenhouden/ niet willen faciliteren van georganiseerde criminaliteit	25
4.5. Fysieke veiligheid	25
5.5.1. Verkeersveiligheid	25
5.5.2. Externe veiligheid	25
5.5.3. Brandveiligheid en burgerparticipatie	26
5.5.4. Crisisbeheersing en rampenbestrijding	26
5.5.6. Spoortunnel	26
5.5.7. Bouwen en gebouwde omgeving	27
5. Organisatie	28
5.1. Uitwerking veiligheidskader	28
5.2. Interne en externe afstemming	28
5.3. Politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid en inbedding.....	28
5.4. Rol van het college van burgemeester en wethouders.....	28
5.5. Rol van de gemeenteraad	29
5.6. Planning en control.....	29
5.7. Communicatie.....	29
6. Financiën.....	30
7. Bronnen.....	33
Rapporten en pamfletten	33
Internet.....	33
Bijlage 1. Samenvatting veiligheidsanalyse	34
Leeswijzer	34
1.1. Doelstelling 2011-2014 is behaald, ondanks recessie en reorganisaties.....	34

1.2. Wat zeggen de cijfers?	35
1.3 Wat zeggen de professionals?.....	36
Criminaliteitscijfers Veilige woon en leefomgeving.....	37
Criminaliteitscijfers Jeugd en veiligheid	42
Criminaliteitscijfers Bedrijvigheid en veiligheid.....	45
Criminaliteitscijfers Fysieke veiligheid.....	47

Inleiding

De gemeente Delft kent sinds 2002 een integraal veiligheidsbeleid dat wordt uitgevoerd binnen meerjarige beleidskaders. Het laatste vierjarig beleidskader “Veiligheid en handhaving 2011-2014” loopt af. De nieuwe doelen en prioriteiten op het gebied van veiligheid in de periode 2015-2018, staan in dit veiligheidsplan. “Een veilige stad maken we samen!”. Conform de politiewet 2012 stelt de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de veiligheidsdoelen vast die de gemeente nastreeft ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. Het plan is gebaseerd op de veiligheidsanalyse die in dat kader in oktober 2014 is behandeld in de gemeenteraad van Delft. Een samenvatting van deze analyse is als bijlage bij dit plan gevoegd.

Voor zover van toepassing in de Delftse situatie is dit veiligheidsplan opgesteld op basis van de door de VNG aanbevolen methode Kernbeleid Veiligheid¹. Uniformiteit in het beschrijven van beleid en uitvoering maakt afspraken binnen de politieregio Eenheid Den Haag en het politiedistrict eenvoudiger².

Het gaat ieder jaar beter met de veiligheid in Delft! Zowel de kwantitatieve en kwalitatieve analyse als de vergelijking met comparatieve gemeenten bevestigen dat beeld. Op diverse thema's is de inzet van partijen succesvol gebleken. De hoofddoelstelling van de afgelopen vier jaar, het verder terugdringen van criminaliteit en de toename van veiligheidsbeleving is behaald.

De gemeente participeerde in 2013 in een benchmarkonderzoek, waaruit blijkt dat Delft een veiligheidsprofiel heeft dat op bijna alle onderwerpen goed scoort³. Uit de benchmark blijkt dat Delft met relatief weinig middelen en fte de veiligheidstaken uitvoert en toch op veel punten goed of betere resultaten behaalt dan andere gemeenten. De benchmark geeft goede leerpunten voor de komende periode die ook welkom zijn in een tijd van financiële krapte. Door meer informatie gestuurd te werken en strakker te sturen op (prestatie)indicatoren en deze nader vast te leggen en te monitoren wordt enerzijds het integrale karakter van het veiligheidsbeleid beter verankerd en anderzijds kunnen resultaten verbeterd worden.

De kern van het succes in Delft is samenwerking, korte lijnen met bestuur en partners, in een sterk netwerk. Voortzetten van, en voortbouwen op het bestaande, is daarmee een logische keuze.

Om het nieuwe kader te bepalen is een analyse gemaakt op de veiligheidsvelden:

1. Veilige Woon- en leefomgeving
2. Bedrijvigheid en Veiligheid
3. Fysieke Veiligheid
4. Jeugd en Veiligheid

¹ Dit betreft een handreiking voor gemeenten, die is samengesteld door Binnenlandse Zaken (BZK), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

² Politie-eenheid Den Haag omvat 32 gemeenten in regio Haaglanden en Hollands-Midden. De regio is onderverdeeld in districten. Het district 5, waar Delft toebehoort, bestaat uit de gemeenten Westland, Rijswijk, Midden Delfland en Delft.

³ Benchmark Veiligheid G32 ronde 2013

5. Veiligheid en Integriteit

Op basis van de analyse zijn prioritaire thema's benoemd waar de komende vier jaar extra inspanning op plaatsvindt⁴. Voor deze geprioriteerde thema's worden samen met de partners nadere doelen en criteria bepaald. Verderop in dit plan worden deze prioriteiten nader toegelicht.

1.2. Bestuursprogramma en begroting

Dit plan sluit ook aan bij de ambities zoals verwoord in het bestuursprogramma 2014 - 2018. Het plan heeft een relatie met de twee pijlers uit de Kadernota 2013, namelijk:

- 1) Delft is een innovatieve stad;
- 2) ontwikkelt zich naar een participatiesamenleving.

Deze twee pijlers zijn in het bestuursprogramma uitgewerkt in drie verbindende opgaven die in samenhang met elkaar worden opgepakt. Het college van burgemeester en wethouders zet deze opgaven de komende jaren centraal. Het betreft:

- 1) mensen aan het werk;
- 2) zelfstandige mensen die meedoen en ertoe doen;
- 3) een aantrekkelijk leefklimaat.

De drie opgaven dragen bij aan de mate waarin mensen zich veilig voelen. Zowel door bij te dragen aan de opgaven zelf, als in samenhang, realiseren en behouden we een veilig en goed sociaal klimaat. Daarvoor zoeken de gemeente Delft en partners steeds naar de balans tussen preventieve en repressieve maatregelen. Dat biedt kansen en creëert ook nieuwe dimensies in het sociaal domein als gevolg van de decentralisaties. Zelfstandige mensen voelen zich veiliger als zij meedoen en in hun eigen levensbehoefte kunnen voorzien. Ook het beheer van de stad, aantrekkelijke straten, pleinen en woningen dragen preventief bij aan minder criminaliteit en een positieve veiligheidsbeleving. Het resultaat van de verbindende opgaven draagt bij aan het behouden van een hoge veiligheidsbeleving.

1.3 Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk worden de hoofddoelstelling en de uitgangspunten van het Delftse veiligheidsbeleid toegelicht. In hoofdstuk drie worden nieuwe ontwikkelingen geschetst. Hoofdstuk vier biedt een overzicht van de aanpak op thema's en prioriteiten. Ten slotte komt in hoofdstuk vijf de organisatie van de programmering van het beleidskader 2015-2018 aan bod. In hoofdstuk zes wordt het financiële kader geschetst. De samenvatting van de veiligheidsanalyse en de bijbehorende cijfers met de meest relevante conclusies die ten grondslag liggen aan dit kader worden als bijlage toegevoegd.

⁴ Gemeenteraad is hiermee akkoord gegaan in de raadsvergadering van 16 oktober 2014

Samenvatting

Het gaat goed met de veiligheid in Delft. Veiligheidscijfers laten nog steeds een stijgende lijn zien en de samenwerking tussen partijen is goed. Dat willen we zo houden. Daarom zetten we de komende jaren in op het behoud en bevorderen van verdere samenwerking op lokaal niveau met sociale partners en partners in het veiligheidsdomein.

De ambitie is om de veiligheidssituatie en de veiligheidsbeleving ten minste te handhaven en te verbeteren waar kan.

Het veiligheidsplan 2015-2018 geeft aan met welke thema's en prioriteiten de gemeente Delft en haar partners in de komende periode aan het werk gaan. Er is voor een groot deel sprake van "going concern" om de taken op het gebied van openbare orde en veiligheid uit te voeren. Dat betreft bijvoorbeeld, de inzet van de gemeente om de jaarwisseling goed en veilig te laten verlopen en de crisisbeheersing. Voor de komende periode zijn ook prioriteiten benoemd waar we meer inzet op gaan plegen.

Naar aanleiding van de analyse van de veiligheidscijfers en de resultaten van het beleid van de afgelopen jaren is voorgesteld om in de periode 2015-2018 extra aandacht te besteden aan:

- 1) High Impact Crimes (in het bijzonder geweld, woninginbraken en overvallen);
- 2) Jeugdcriminaliteit;
- 3) Veilig uitgaan en veiligheid bij grote evenementen (in het bijzonder crowd control);
- 4) Ondernijning en georganiseerde criminaliteit;
- 5) Overlast en maatschappelijk onrust (radicalisering).

De gemeenteraad heeft deze prioriteiten vastgesteld op 16 oktober 2014.

We maken afspraken met maatschappelijke partners over inhoud en de mate van inzet op de thema's en prioriteiten. Daarbij stemmen we doelen, prestaties, rollen en taken van partijen nader op elkaar af.

Waar nodig versterken we de ketensamenwerking, om met een efficiënte en effectieve inzet van bestaande menskracht en middelen de beoogde doelen te bereiken. Informatie gestuurd werken is een middel dat daarbij helpt. Om een veilige stad te behouden wordt een beroep gedaan op burgers, ondernemers en maatschappelijke partners om eigen initiatief te nemen, verantwoordelijkheid te tonen en naleefgedrag te bevorderen!

2. Hoofddoelstelling “Een veilige stad maken we samen”

Een goed sociaal klimaat is waar we in Delft voor staan. Met een goed sociaal klimaat bedoelen we dat inwoners, bezoekers en mensen die in Delft werken, zich veilig voelen en zich ongehinderd kunnen ontwikkelen. Zij kunnen zich overal vrij bewegen en worden niet belemmerd door criminaliteit en onveiligheid.

2.1. Uitgangspunten veiligheidsbeleid Delft

Het Delftse veiligheidsbeleid, waar ook handhaving deel van uitmaakt, is gebaseerd op zeven uitgangspunten. Deze lichten we in de volgende paragrafen nader toe.

Het gaat om:

1. Streven naar **optimalisatie van objectieve veiligheid (criminaliteitscijfers) en subjectieve veiligheid** (veiligheidsbeleving);
2. **Regierol** veiligheid bij de gemeente, invulling daarvan vindt plaats op basis van de overheidsparticipatieladder;
3. Inwoners, maatschappelijke partners en bedrijven hebben zelf een **verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren** aan hun eigen veiligheid en veiligheidsbeleving en die van anderen in de stad.
4. Optimalisatie van de **samenwerking met strategische partners** (intern en extern), door het bepalen van gemeenschappelijke doelstellingen. Iedere partij kent een eigen verantwoordelijkheid en draagt bij aan het totaal, naar eigen inzicht en kunde.
5. Een werkwijze op basis van de **ketenaanpak veiligheid**: proactie – preventie – preparatie – repressie – nazorg
6. De gemeente Delft richt zich op het (verhogen van) **naleefgedrag**: “high trust, high penalty. Handhaving is geen doel op zich, maar een middel om de beleidsdoelen te bereiken. *Naleefgedrag vraagt om vertrouwen. Vertrouwen in burgers en vertrouwen in de overheid en instanties.*”
7. Opgave-gestuurd inzetten op thema’s en aandachtsgebieden/ **hotspots**, waar je als gemeente en partners **“het verschil”** moet en kunt maken.

2.2. Streven naar optimalisatie van objectieve veiligheid (criminaliteitscijfers) en subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving);

Sinds het eerste programma veiligheid in 2002 startte, hanteren we in Delft de objectieve en subjectieve veiligheidscijfers als ijkpunt voor het beleid. In de afgelopen jaren zien wij een positieve trend en verbeteren deze cijfers nog steeds. In het bestuursprogramma 2014-2018 is de ambitie opgenomen om het huidige veiligheidsniveau te optimaliseren en ten minste te handhaven. Dat betekent dat de gemiddelde veiligheidsbeleving in 2018, 82% of hoger is en dat objectieve veiligheid, in de vorm van meldingen en aangiften, gelijk blijft of verbetert ten opzichte van het eerste meetjaar 2010. De trends worden gemonitord, ook op type delict en zijn indicatief voor meer of minder inzet op bepaalde thema’s en in bepaalde gebieden.

In 2010 was sprake van een wijziging in datasystemen bij de politie. Daardoor bleken de cijfers niet meer valide voor trendanalyse. Destijds is gekozen om 2010 als nieuw basis jaar (0-meting) te hanteren.

Op basis van de huidige stand van zaken wordt de hoofddoelstelling en het ambitieniveau van het veiligheidsbeleid in Delft voor de komende periode:

1. Objectieve veiligheid blijft ten minste gelijk op het niveau 2010;
2. Ten minste 82% van de burgers in Delft voelt zich veilig in de eigen buurt.

Niet overal in Delft is de veiligheidsbeleving hoog. In de buurten waar de veiligheidsbeleving achterblijft bij het stedelijke gemiddelde, is het streven deze omhoog te brengen naar 70% in 2030. Dit is ook een ambitie die onderdeel vormt van de wijkaanpak. Deze ambitie is voor Buitenhof ook vastgelegd in een streefbeeld voor de aandachtsbuurten.

Dit zijn ambitieuze doelstellingen, in het bijzonder voor veiligheidsbeleving. Echter een veilige basis is van belang en een voorwaarde voor een sterke stad.

Naar aanleiding van de eerder genoemde veiligheidsanalyse zijn de prioritaire thema's waar we de komende vier jaar expliciet aandacht voor hebben:

- HIC (in het bijzonder geweld, woninginbraken en overvallen);
- (Jeugd)criminaliteit;
- Veilig uitgaan en veiligheid bij grote evenementen (in het bijzonder crowd control);
- Ondernijning (georganiseerde criminaliteit, extremistisch jihadisme);
- Overlast en maatschappelijk onrust (als gevolg van polarisatie en radicalisering).

2.3. Regierol Veiligheid en overheidsparticipatieladder

Het bewaren van de openbare orde en veiligheid, is een basistaak van de overheid. Een veilige stad is randvoorwaarde voor een sterke stad. Op basis van wet- en regelgeving stelt de gemeente kaders en verordeningen vast, waarna handhaving plaatsvindt die de samenleving en het samenleven reguleren. Om in een veilige samenleving op te groeien en vrij te kunnen leven, dienen inwoners zich beschermd te voelen. Zowel thuis, als in het (semi) publieke domein. Burgers die zich niet aan wet- en regelgeving houden, kunnen de veiligheid van anderen in gevaar brengen.

De opvattingen over waar de overheid bemoeienis mee heeft en in welke rol burger en overheid zich verhouden, zijn in beweging. De lokale overheid beweegt zich naar regiegemeente. 'De positionering als regiegemeente betekent dat de gemeente afweegt wat zij zelf wil en kan (blijven) doen, wat zij samen met partners in de stad en de regio doet, en wat zij niet meer doet. Aan de hand van de 'overheidsparticipatieladder' kiezen we hoe en waar de gemeente invulling geeft aan de regierol.'

Er bestaat voor de overheid niet één ideale of beste rol. Per situatie en per thema zullen bestuur en organisatie moeten bepalen én expliciteren welke vorm van regie zij voor de overheid zien weggelegd. De vitaliteit van de samenleving krijgt meer ruimte naarmate de overheid de participatieladder minder beklimt. Tegelijk blijft reguleren een instrument dat de overheid nog veelvuldig zal inzetten. Zeker daar waar een goed sociaal klimaat ontbreekt of bedreigd wordt en openbare orde problematiek dreigt en veiligheid in het geding is⁵

2.4. Eigen verantwoordelijkheid en participatie

Eigen verantwoordelijkheid en participatie zijn termen die wij verbinden aan het veiligheidsbeleid in Delft. Veiligheid is niet alleen een taak voor de politie, de brandweer en de gemeente. De stad kan niet zonder burgers, ondernemers en instellingen die zelfredzaam zijn en door oplettendheid en eigen inbreng, de veiligheid in Delft bevorderen. Eigen verantwoordelijkheid betekent ook een bijdrage leveren in het persoonlijke en het publieke domein, in en rond de eigen woning, op straat, op school of in de wijk. Een schone en aantrekkelijke stad, alertheid en samenwerken, kunnen de veiligheidscijfers in Delft nog positief beïnvloeden. Het doel van alertheid is ook om heterdaadkracht te vergroten. Dat kan door gebruik te maken van 112 bij onraad, meedoen aan burgernet of het melden van misdaad anoniem. De eigen inbreng vergroten is ook belangrijk door bijvoorbeeld de eigen straat of buurt schoon en aantrekkelijk te houden, het veilig stallen of goed op slot zetten van (brom)fietsen, het aanbrengen en gebruik maken van goed hang- en sluitwerk en de woning inrichten naar het keurmerk veilig wonen. Dit maakt de stad weerbaar tegen tegen criminaliteit en onveiligheid. Tot slot bestaat er de mogelijkheid om mee te werken door vrijwilligerswerk te doen dat specifiek gericht is op veiligheid en weerbaarheid. Dat kan bij de brandweer en de politie maar ook in de eigen wijk met buurtpreventie of jongerenwerk. Ook ten aanzien van ramp of crisis heeft de samenleving een eigen verantwoordelijkheid. Wij verwachten van burgers en organisaties dat zij zich informeren en voorbereiden op wat zij daarbij zelf kunnen doen.

⁵ Sociale visie Delft 2014-2018, Delft, januari 2014.

2.5. Strategische partners en ketenaanpak veiligheid

Om resultaten te behalen werkt de gemeente op basis van haar regierol, samen met verschillende partijen. Strategische partners zijn de essentiële partners bij het uitvoeren van het veiligheidsbeleid. Zij bevinden zich zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. In de gemeentelijke organisatie gaat het om verschillende teams uit de clusters Veiligheid, Ruimte, Klantcontact-centrum (KCC) en Samenleving. Externe strategische partners zijn bijvoorbeeld de politie, de brandweer, het Openbaar Ministerie (OM), het Veiligheidshuis, Veilig thuis, (jeugd)reclassering, het onderwijs, HALT, het bureau regionale samenwerking waarin het regionale netwerk Openbare Orde en Veiligheid (OOV) vertegenwoordigd is, en diverse partijen uit het maatschappelijk middenveld zoals zorg- en welzijnsorganisaties, wooncorporaties en het onderwijs (primair, voortgezet, MBO, HBO en TU), Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) en Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). Maar zeker óók ondernemers -al dan niet in georganiseerd verband - én burgers.

Om voorbereid te zijn op veiligheidsproblemen werken de strategische partners pro- en reactief samen op diverse thema's.

De partners hebben, afhankelijk van werkveld of thema, een specifieke rol binnen de zogenaamde veiligheidsketen:

Het streven is om aan de voorkant van de keten proactief en preventief te investeren, om op basis van een gerichte, sluitende aanpak onveilige situaties en criminaliteit te vermijden of erger te voorkomen. Daar waar een onveilige situatie onafwendbaar is, wordt op basis van kennis en kunde actief repressief ingegrepen en vervolgens een nazorg en evaluatietraject ingezet, om herhaling te voorkomen.

De Veiligheidsketen is een model dat goed toepasbaar is om inzet in verschillende fasen van een aanpak aan te wijzen. Dat kan in relatie tot veiligheid in de openbare ruimte, in relatie tot gebouw en gebruik, in relatie tot een aantrekkelijke stad en goed sociaal klimaat en in relatie tot de manier waarop we in Delft zorg en veiligheid vormgeven.

Door gezamenlijk thema's en doelen te bepalen en op de juiste wijze werkvelden en thema's te verbinden, ontstaat een doorlopende keten, waarbij alle partijen hun verantwoordelijkheid kennen en rollen en taken zo goed mogelijk kunnen uitoefenen. Voorbeelden van deze ketenaanpak zijn onder andere de voorbereidingen van evenementen zoals lichtjesavond en Oud & Nieuw, de aanpak Veilig Uitgaan, de aanpak van overlastgevende jongeren en het proces van vergunnen, toezicht en handhaven in relatie tot bouwen.

Een andere overheid die meer gaat loslaten en minder regels toepast, roept vraagstukken op die specifiek zijn voor het veiligheidsdomein. In het bijzonder ten aanzien van de veiligheidsketen. Met reguleren wordt de openbare orde en veiligheid gewaarborgd en het proces daartoe bevat ook de preventieve elementen van vergunnen en toezicht. In de praktijk zien we enerzijds de roep om meer los te laten en meer over te laten aan de samenleving. Anderzijds vraagt de maatschappij om meer toe te zien op naleving van regels en neemt ook de handhavingsplicht in de vorm van wetgeving toe⁶. Minder preventieve maatregelen aan het begin van een keten leidt veelal tot meer repressie aan het einde. Waar de overheid zich wil terugtrekken levert dat een spagaat op wanneer de openbare orde en veiligheid in het geding komt. Het verhogen van naleving is noodzakelijk, waardoor we de groei van handhavingsmaatregelen aan de achterkant kunnen beperken.

2.6. Naleefgedrag

Handhaven is niet een doel op zichzelf. Het is een middel om beleidsdoelen te ondersteunen. Het gaat erom dat een maximale hoeveelheid mensen in de stad de regels naleven die de stad leefbaar en veilig maken.

De mate van het naleven wordt bepaald door een combinatie van verschillende instrumenten op het gebied van preventie, toezicht en handhaven. Er dient draagvlak te zijn voor regels en regels moeten duidelijk en handhaafbaar zijn. Niemand heeft behoefte aan onduidelijke of onnodige regels. Deze bevorderen het naleven niet. De toetsing op handhaafbaarheid en handhaafwaardigheid dient daarom een vast onderdeel van het beleid en regelgeving te zijn.⁷ Ter preventie houden wij toezicht en geven wij aan wat de regels zijn om het woongenot en de veiligheid in Delft te vergroten. Het merendeel van burgers en bezoekers van de stad dragen hier ook aan bij. Daar waar mensen zich niet aan de regels houden, het sociale klimaat negatief beïnvloeden, en een bedreiging zijn voor zichzelf, en/of voor anderen, grijpen wij in en worden sancties opgelegd. In Delft gaan we daarbij uit van het credo "High trust, high penalty."

⁶ Bijvoorbeeld wet Verbetering Vergunningen Toezichthouden en Handhaven (VVTH), Drank en horecawet.

⁷ De tafel van 11 is een tool die gebruikt wordt om naleefbaarheid te vergroten. Deze is onder andere ingezet t.b.v. de Drank en Horecawet. De tafel van 11 CCV, Utrecht 2010.

2.7. Opgaven gestuurd werken en de hotspot aanpak

Opgaven gestuurd of probleem gestuurd werken, verwijst naar de wijze waarop we vraagstukken benaderen en oplossen. Wij zetten dáár in, waar het nodig is, en we het verschil kunnen maken. Dit doen we op basis van analyse van informatie over de aard van de thematiek (hotcrimes), het gebied waar het zich voordoet (hotspot), daders en de slachtoffers (hotshots en hotvics) en wanneer het zich voordoet (hottimes). Als we weten wat er aan de hand is op een hotspot, dan bepalen we vervolgens welke maatregelen mogelijk effectief zijn en wie aan de oplossing van het probleem kan bijdragen. De analyse levert een plan van aanpak op, dat wordt uitgevoerd met verschillende partijen. Het monitoren van resultaten en het bijsturen van inspanningen naar aanleiding van evaluatie hoort daarbij. De hotspotaanpak leent zich goed voor het betrekken van burgers en andere partijen om zelf bij te dragen aan veiligheid. Het is een vehikel waarlangs participatie mede vorm kan krijgen. Bij de politie in Haaglanden werd deze manier van werken toegepast in een pilot en is nu uitgerold in de rest van Nederland⁸.

⁸ Hot Spot aanpak in vier stappen, B. van Dijk et al., Politie academie, Apeldoorn

3. Trends en ontwikkelingen 2015-2018

Samen met partners zijn trends en ontwikkelingen benoemd, die de komende jaren van belang zijn binnen het domein van veiligheid en handhaving in Delft.

3.1. Integrale veiligheid in Delft

De gemeente Delft is in transitie. In 2018 staat er een effectievere, slanke lokale overheid die meer verantwoordelijkheid geeft aan de stad zelf en zaken belegt bij partijen buiten de overheid. Ondanks een voorzichtig herstel van de economie en de positieve resultaten van de afgelopen vier jaar, zal Delft flink bezuinigen. Dit betekent dat we als gemeente minder zelf kunnen en gaan doen en dat dit zichtbaar zal worden in de stad. Eén en ander zal ook van invloed zijn op de veiligheidsbeleving van Delftenaren.

Minder onderhoud van gebouwen en ruimte, heeft een nadelig effect op de veiligheidsbeleving en is van invloed op het aantrekken van criminaliteit en overlast (broken windows theorie). Bouwactiviteiten en de neveneffecten daarvan (gevolgen voor bereikbaarheid, verloedering, onoverzichtelijke verkeerssituaties, onveiligheidsgevoelens bij passanten en omwonenden etc.) zullen nog enige jaren nadrukkelijk van invloed zijn op het straatbeeld en de sfeer in de stad, in het bijzonder in de Spoorzone en Reinier de Graafbuurt.

Daarnaast (voor)zien we veranderingen in de samenleving die van invloed zijn op de veiligheid en de veiligheidsbeleving van burgers. De vergrijzing in combinatie met de trend dat ouderen steeds langer zelfstandig blijven wonen, en het gegeven dat we steeds meer extra muralisering zien in de zorg, vraagt om inzet om veiligheid van de groep te waarborgen. Ook nieuwe vormen van criminaliteit als gevolg van de toenemende automatisering, waaronder skimming en indentiteitsfraude, zullen mensen in de persoonlijke sfeer treffen. Deze en andere vormen van cybercrime zien we ook in het bedrijfsleven.

We blijven (nieuwe) trends volgen en passen de jaaropdrachten hierop aan. Bovendien zal de gemeente nog meer dan eerder, een beroep doen op partijen in de stad - maatschappelijke partners, bewoners en ondernemers- om integrale veiligheid samen inhoud te geven.

3.2. Radicalisering en extremistisch jihadisme

Sinds februari 2013 is er aandacht voor het thema radicalisering. Toen werd het nationaal dreigingsniveau verhoogd en bleek dat er vanuit Haaglanden, waaronder Delft, een relatief grote groep was uitgereisd naar Syrië, waarvan een deel zich aansloot bij terroristische organisaties. Het voorkomen van sociale onrust daarover, was een eerste prioriteit. Het ministerie van Veiligheid en Justitie, in de persoon van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, betrok gemeenten die hiermee te maken kregen bij de landelijke contra-strategie. In het bijzonder gaat dreiging uit van terugkeerders (met name degene die gewelddadig en getraumatiseerd terug kunnen keren) en naar facilitators / ronselaars die aanzetten tot radicalisering en Syriëgang (en later naar Irak).

De daaropvolgende periode is in Delft kennis en expertise opgedaan om een aanpak te ontwikkelen. Delft is aangesloten bij landelijke en regionale netwerken en werkt samen

met partijen aan een aanpak die gebaseerd is op het landelijke actieprogramma samenwerking jihadisme dat in september 2014 door de Rijksoverheid is gelanceerd. Mede gezien de recente mondiale ontwikkelingen met het stichten van de Islamitische Staat (IS) is de verwachting van experts dat de aantrekkingskracht van dit gedachtegoed nog enige tijd zal aanhouden en dat ook het dreigingsniveau voor Nederland niet snel lager wordt. De minister heeft onlangs een actieprogramma jihadisme gelanceerd. Net als bij andere actieprogramma's, zoals overvallen en criminele jeugdgroepen, vraagt de minister de komende jaren een intensieve inzet van lokale partijen en wordt er vanuit het ministerie ondersteuning geboden om een aanpak te ontwikkelen. Vanwege de relatieve onbekendheid met deze vorm van radicalisering en extremisme, is het overdragen van kennis en expertise en het vormen van netwerken van belang voor zowel de professionals als de lokale moslimgemeenschap. Daarnaast is er in Delft bijzondere aandacht voor de relatie tussen een deel van de uitgereisde groep en een deel van het criminele jeugdnetwerk.

3.3. Sociale visie en sociaal klimaat

We bevinden ons als samenleving in een verandering van tijdperk van verzorgingsstaat naar participatie samenleving. Taken van de rijksoverheid gaan over naar de lokale overheid door middel van decentralisaties.

De sociale visie Delft geeft een kader hoe de stad, gemeente en partners invulling geven aan deze verandering⁹. Deze visie heeft ook betrekking op het domein van veiligheid. Diverse uitgangspunten zoals eigen verantwoordelijkheid en initiatief, vertrouwen en sturen op naleving, zijn verankerd in de sociale visie. Daar waar we als gemeente inzetten op eigen kracht en het sociaal netwerk, zijn deze begrippen en de invulling daarvan cruciaal om het verschil (nog meer) te kunnen maken.

Veiligheid en een goed sociaal klimaat zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. In een goed sociaal klimaat voelen mensen zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd en kunnen zij zich al dan niet met steun vrij ontwikkelen.

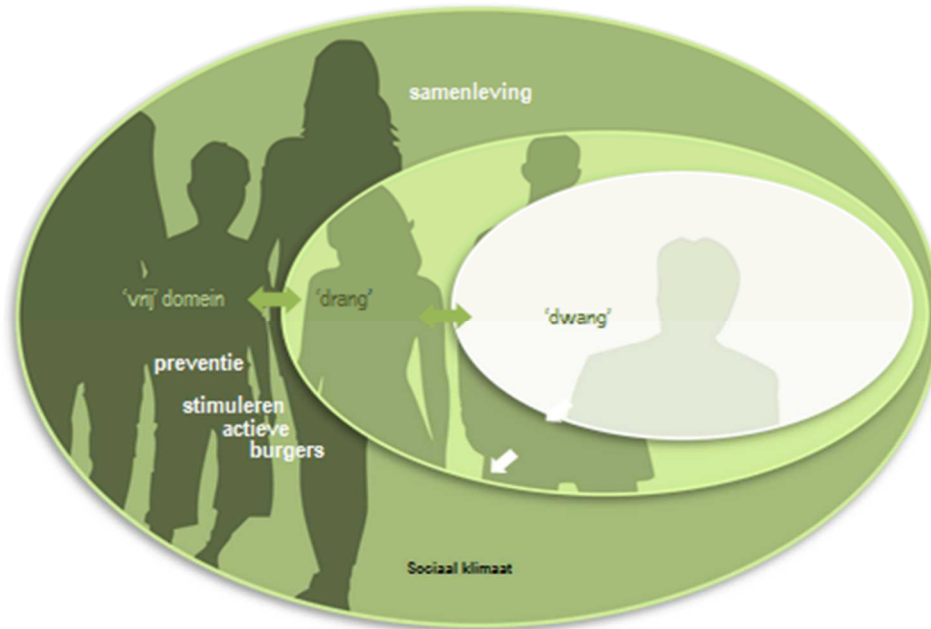
Voor veruit de meeste mensen geldt dat zij zich vrij ontwikkelen. Bestaande wet- en regelgeving, kaders en verordeningen vormen voor hen geen belemmering en naleefgedrag is voor hen vanzelfsprekend. Zij kunnen binnen de marges van de regelgeving functioneren, of zij stellen regels ter discussie en weten eventueel alternatieven aan te dragen.

Voor een beperkte groep mensen is dit niet het geval. Zij kunnen in een positie raken of kiezen voor een positie waarbij hen tijdelijk de eigen regie – op enig terrein – ontnomen wordt. Met drang worden hen sancties en maatregelen opgelegd om gedragsverandering te bewerkstelligen. Daarmee krijgen zij de mogelijkheid gedrag bij te sturen en in een vrij sociaal klimaat hun leven weer op te pakken.

Een beperkte groep mensen komt door omstandigheden of door vrije keuze in een situatie terecht waarbij zij nadrukkelijk wet- en regelgeving overtreden of negeren. Gedragsverandering is voor hen geen optie. Onder dwang wordt hen de regie over het eigen bestaan tijdelijk of langdurig ontnomen. Het gaat dan om mensen die schade aanbrengen of een gevaar opleveren voor de samenleving, het systeem, de directe omgeving, of zichzelf. Het is een maatschappelijke opgave om dit zoveel mogelijk te

⁹ Zie voor meer informatie Sociale visie Delft
http://www.delft.nl/Inwoners/Wonen_en_leven/Prettig_samenleven/Keerpunt_in_Delft/

voorkomen. Partners in het sociale- en het veiligheidsdomein werken hier samen. De gemeente biedt een vangnet en stelt in enkele gevallen ook duidelijke kaders waar drang- en dwangmiddelen worden toegepast.

3.4. Veranderingen in het sociaal domein

In het sociaal domein komen een aantal zwaartepunten voor beleid lokaal te liggen. Het betreft de uitvoering van de WMO, de Participatiewet en de Jeugdwet. We zorgen als gemeente voor goede samenlevingsvoorzieningen met een basis, maatwerk en vangnet. Met de decentralisaties ontstaan kansen om meer integraal te werken door dwarsverbanden te leggen tussen het sociaal domein en het domein van veiligheid. Bijvoorbeeld in het nieuwe stelsel voor de jeugdzorg en bij de verbinding die wordt gelegd tussen straf en zorg in het veiligheidshuis. De raakvlakken en kansen om te versterken, zien we bij de begeleiding van jongeren die afglijden naar criminaliteit, de aanpak van overlastgevende en criminele jeugdgroepen, huiselijk geweld, jeugd waarvan ouders in detentie raakt of andersom, woonoverlast, multiprobleem gezinnen, de aanpak twaalf-minners, nazorg ex-gedetineerden en psychisch kwetsbaren die overlast veroorzaken en een gevaar vormen voor zichzelf en hun omgeving. De gemeente legt in de ondersteuning zoveel mogelijk verbinding tussen zorg, onderwijs, werk en inkomen, sport en veiligheid. De decentralisaties betekenen ook dat de gemeente verantwoordelijk is voor de toeleiding van personen, die met voornoemde problematiek te maken hebben, naar de juiste vorm van hulpverlening. Dit verloopt via de toegangsorganisatie.

3.5. Implementatie Nationale politie

Op 1 januari 2015 gaan de basisteams en districtsrecherche van start. De basisteams zijn verantwoordelijk voor de kerntaken van de politie namelijk de basispolitiezorg. Wijkagenten vervullen daarin een hoofdrol, zij weten immers wat er in een wijk speelt en staan dicht bij de burgers. Hun informatie en kennis uit de wijken is ook van cruciaal

belang voor het versterken en verbinden van partijen in het sociaal domein. Onder gezag van de burgemeester en de officier van Justitie werken basisteams samen met (lokale) maatschappelijke partners. Dit ondersteunt de doelstelling om een lokaal stevig verankerde nationale politie te hebben die effectief en efficiënt bijdraagt aan een veiliger Nederland.

3.6. Externe oriëntatie

De gemeente kan minder inzetten en gaat anders werken. Er is daarmee niet alleen een noodzaak tot maar er komt ook ruimte voor eigen initiatief van burgers, bedrijven en maatschappelijke partners. Veiligheid en veiligheidsbeleving wordt door vele factoren beïnvloed die in het geding komen als niet alle partijen hun bijdragen leveren. Er is creativiteit en vertrouwen nodig om de samenwerking op gang te houden en nieuwe allianties te vormen. Daartoe is al een flinke stap gemaakt. Dat zien we in de aanpak drank- en horecawet, bij het meldpunt overlast in de binnenstad, in de veilige school en het sociaal platform. Delft is flexibel en heeft sterke partners die ook in de komende jaren van schaarste bereid zijn om samen te werken aan een aantrekkelijke en sterke stad¹⁰.

Ook samenwerking in de regio en op nationaal niveau is aan de orde. Door nieuwe taken ontstaan nieuwe regionale of nationale samenwerkingsverbanden. De gemeenten uit de politieregio van de Eenheid Den Haag (voorheen Haaglanden en Hollands-midden samen) werken met elkaar en met de politie in het Bureau regionale samenwerking. Hier wordt de voorbereiding en de uitvoering van het Regionaal beleidsplan mogelijk gemaakt.

Ook in het Veiligheidshuis, Veilig thuis en de crisisbeheersing wordt regionaal samengewerkt. Op een aantal dossiers is ook de nationale component sterk aanwezig. Dat geldt in het bijzonder bij de aanpak jihadisme.

3.7. Informatie gestuurd werken

Het domein van veiligheid en handhaving is breed en diverse factoren spelen een rol bij de mate van veiligheid en criminaliteit. Om te kunnen prioriteren en keuzes te onderbouwen gaan we meer informatie gestuurd werken. Nieuwe technologische ontwikkelingen helpen om de benodigde data te verzamelen. Het verzamelen van gegevens alleen is niet voldoende. Om daadwerkelijk efficiënter en effectiever te werken, is het verwerken van de gegevens, de zogenaamde intelligence noodzakelijk. Het gaat om een proces van verzamelen, verwerken, veredelen, en analyseren. De informatie, van waarnemingen op straat tot informatie van derden, wordt verwerkt in gebiedscans en handelingsperspectieven. Ook het meetbaar maken van inzet en effecten is hier onderdeel van. Bij het verzamelen van data blijft privacy een belangrijk aandachtspunt. Waar sprake is van het gebruik van persoonlijke gegevens, wordt altijd bescherming van deze gegevens vastgelegd in convenanten en melding gedaan bij de daartoe bevoegde toezichthoudende registers.

Informatie gestuurd of intelligence based werken biedt ook kansen om de bestaande informatie maximaal te benutten en de samenwerking met partners intern en extern te optimaliseren. Uit de benchmark Veiligheid blijkt dat Delft met een gering aantal fte de veiligheidstaken uitvoert en toch op veel punten goed of beter scoort dan

¹⁰ Dialogsessie bestuur en stad op d.d. 28 november 2014

vergelijkbare gemeenten. De reden die hiervoor wordt aangedragen is de wijze waarop de gemeente regie voert in het veiligheidsdomein en partners weet te betrekken. Door meer informatie gestuurd te werken en strakker te sturen op (prestatie)indicatoren, deze nader vast te leggen en te monitoren, wordt enerzijds het integrale karakter van het veiligheidsbeleid beter verankerd en anderzijds kunnen de resultaten verder verbeterd worden.

3.8. Participatie

Participatie bevordert de weerbaarheid en de zelfredzaamheid van burgers. Een voortgaande trend in het veiligheidsdomein is een nadruk op preventie en participatie. Naast politie en gemeente dragen ook andere partijen bij aan een veilige stad. Bij het terugdringen van criminaliteit en onveiligheid kan nog een flinke slag gemaakt worden als burgers, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld op basis van hun eigen verantwoordelijkheden een bijdrage leveren aan hun eigen veiligheid en die van hun stadsgenoten en/of klanten en cliënten. Hierbij valt onder andere te denken aan het treffen van maatregelen tegen diefstal, inbraak en overvallen, het registreren van fietsen en ander bezittingen of het schoon en heel houden van straten en woningen.

3.9. Bouwen en gebouwde omgeving

Veiligheid strekt zich ook uit naar bouwen en de gebouwde omgeving. Naast constructieve veiligheid en brandveiligheid gaat het bij bouwen evenzogoed om veiligheid voor de gezondheid en leefbaarheid. Al langere tijd zijn er ingrijpende veranderingen gaande, zoals regel(druk)vermindering, loslaten door de overheid (participatieladder), vertrouwen op marktpartijen, eigen verantwoordelijkheid. Was er in 2010 sprake van invoering van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) waar 25 wetten en regelingen op het gebied van de leefomgeving werden samengevoegd, in 2018 is de Omgevingswet voorzien. Daarin worden nog meer regels vereenvoudigd en samengevoegd. Nu al maakt de Crisis- en herstelwet het mogelijk om bestaande regels aan te passen en gaat uiteindelijk op in de Omgevingswet. Als opmaat voor deze wet krijgen we in 2015/2016 ook te maken met de invoering van de Wet PKB (Private Kwaliteitsborging) en de Wet VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving). In combinatie met vermindering van vergunning plichten, worden steeds meer verantwoordelijkheden bij burgers en bedrijven neergelegd. Dat heeft tot gevolg dat de focus van de overheid verschuift van preventieve (vergunning verlening) naar repressieve (handhaving achteraf).

Het zijn ontwikkelingen die een aanzienlijke verandering teweeg brengen in bestaande rollen, situaties en organisaties. Er is nog meer coördinatie in de VTH taken nodig tussen gemeente als bevoegd gezag en partners in het domein van het omgevingsrecht.

Daarnaast verlegt de focus zich van nieuwbouw naar bestaande voorraad. Veel huizen zijn indertijd gebouwd met een levensverwachting van 40 à 50 jaar. Die tijd is verstreken en betekent dat voor dat deel van de woningvoorraad meer risico's aanwezig zijn op gebreken. En daar een handhavingstaak ligt voor de overheid.

4. Aanpak op thema's en prioriteiten

De gemeente Delft zet in op diverse thema's op basis van "going concern" en de eerder benoemde prioritaire thema's waar de komende jaren als eerste, of extra op wordt ingezet. In dit hoofdstuk wordt per veiligheidsveld de inzet op deze thema's behandeld.

4.1. Veilige woon en leefomgeving

4.1.1. High Impact Crimes (HIC)

De meeste veelvoorkomende vormen van criminaliteit in Delft vallen onder de zogenaamde High Impact Crimes (HIC), waaronder overvallen, (woning)inbraak en straatroof. HIC hebben een grote invloed op het slachtoffer, diens omgeving en de samenleving én veelal een negatieve uitwerking op de veiligheidsbeleving. De aanpak van HIC is zowel landelijk als binnen de Eenheid Den Haag en voor de gemeente Delft een prioriteit. Voor de komende jaren stelt de stuurgroep HIC, waarin gemeente, politie en OM deelnemen een plan van aanpak op en zorgt dat dit wordt uitgevoerd. Hierbij worden ook andere partners (bijvoorbeeld ondernemers, zorgpartijen, corporaties, belangenverenigingen) betrokken. In het plan van aanpak is aandacht voor specifieke gebieden, thema's en doelgroepen zoals bijvoorbeeld bedrijfsinbraken en ouderen. Ook het herzien van de gemeentelijke nota Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) en het stimuleren van winkelcentra om het Keurmerk Veilig ondernemen toe te passen (KVO) maakt hier deel van uit.

4.1.2. Aanpak huiselijk geweld

Voor de aanpak huiselijk geweld heeft de gemeente een aparte aanpak. Deze is vastgelegd in de *RegioAanpak Veilig thuis* en vastgelegd in de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierin gaan het advies en meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het steunpunt huiselijk geweld samen op in de nieuwe organisatie Veilig thuis. De gemeente neemt deel aan de regionale organisatie hiervan en voert de wet Tijdelijk Huisverbod uit.

4.1.3. Fietsendiefstal

Gedurende de vorige collegeperiode is er een intensivering van de aanpak fietsdiefstal geweest. Fietsendiefstal was toen geprioriteerd. Deze aanpak is afgerond. Belangrijkste maatregelen zijn het incidenteel inzetten van lokfietsen door de politie, deelname aan het fietsdepot Haaglanden en het faciliteren van goede fietsvoorzieningen. In het fietsdepot worden weesfietsen en fietsen die door handhaving bij het station zijn verwijderd, onderworpen aan een fietsdiefstalscan. Onderzoek naar het structureel inbedden van het project registercontrole dient verder bij te dragen aan het tegengaan van heling van fietsen. Fietsendiefstal is bij uitstek een thema waar eigen verantwoordelijkheid van de burger een rol speelt. Het veilig stallen van fietsen, het ingraveren van gegevens in het frame van de fiets en toezicht in eigen buurt door buurtpreventieteam zijn voorbeelden hiervan.

4.1.4. Veiligheidshuis

De gemeente heeft de afgelopen periode intensief ingezet op de oprichting van een Veiligheidshuis Haaglanden (VHH). Dit was ook een prioriteit in het vorige veiligheidsplan. In Delft is nu een aparte lokale kamer, waar lokale casuïstiek wordt behandeld. Opschaling naar het VHH is mogelijk voor complexe en gemeente overschrijdende problematiek. In het VHH bestaat naast de persoonsgerichte aanpak en de groepsaanpak van criminele jongeren inmiddels ook een persoonsgerichte aanpak van extremistische jihadististen. In de komende periode wordt de aansluiting tussen het

Veiligheidshuis en de nieuwe structuur als gevolg van de decentralisatie van de jeugdzorg gerealiseerd. Daarbij verbinden we met het sociaal team en het team jeugd. De nazorg voor ex-gedetineerden en de aanpak van veelplegers krijgen ook een plek in relatie tot het veiligheidshuis.

4.1.5. Participatie

De eigen woon- en leefomgeving is bij uitstek een plek waar participatie de veiligheid en veiligheidsbeleving bevordert. Buren die elkaar kennen, sociale ogen, goede verlichting en een schone buurt dragen daar aan bij. De politie en gemeente doen dit onder andere met het stimuleren van Burgernet en buurtpreventie. De brandweer vraagt een bijdrage van de burger met de methodiek 'Brandveilig Leven'. In de week van de veiligheid die jaarlijks in september plaatsvindt wordt extra aandacht gevraagd voor veiligheid, samenwerken en eigen initiatief.

4.1.6. Verwarde personen

Delft heeft een centrumfunctie voor de daklozen- en geestelijke gezondheidszorg. Hierdoor heeft Delft regelmatig te maken met verwarde personen. De veiligheidspartners in de regio willen samen met zorgpartijen een integrale aanpak ontwikkelen voor de opvang van verwarde personen. In Delft zijn het afgelopen jaar al concrete ketenafspraken gemaakt tussen de GGZ en politie over de opvang van verwarde personen. De komende periode gaan we door met de versterking van deze samenwerking. Daarbij wordt ook een relatie gelegd met het team WMO in verband met de toegang tot beschermd wonen. Indien nodig, maken we regionale afspraken.

4.1.7. Toezicht en Handhaving in de openbare ruimte

Toezicht & Handhaving (hierna: T&H) in de openbare ruimte draagt samen met partners bij aan integrale veiligheid door te werken aan de verbetering van de leefbaarheid in de wijken. T&H heeft daarbij een belangrijke signalerende en ondersteunende rol. Er wordt ingezet op het vergroten van het naleefgedrag van gebruikers van de openbare ruimte in de stad. Het wettelijke takenpakket is veelomvattend en daarom moeten er keuzes gemaakt worden in de uit te voeren werkzaamheden. Daarnaast voert T&H bijzonder onderzoek uit in het sociaal domein.

T&H heeft ten aanzien van het gebruik van de openbare ruimte en bijzonder onderzoek een driedelige taak:

- 1) het voorkomen van negatieve effecten (preventief);
- 2) het beperken of ongedaan maken van overtredingen (repressief);
- 3) de representatie van de stad door het tonen van gastheerschap.

Er wordt ingezet op gemeente brede prioriteiten en op prioriteiten in aandachtsgebieden. Het gaat om evenementen, fietsenhandhaving, afvalstoffen, gevelreclame, parkeren, bijzonder onderzoek, het afhandelen van meldingen, Drank en Horecawet, excessen en heterdaad. De gemeente brede prioriteiten gelden als basis voor alle wijken in de stad. Voor de aandachtsgebieden gelden naast de basis, nog aanvullende speerpunten, specifiek voor deze gebieden zoals bijvoorbeeld inzet op vervuiling en overlast.

Door het houden van toezicht in de openbare ruimte wordt een bijdrage geleverd aan onder meer het voorkomen van incidenten (bijvoorbeeld het voorkomen van het uit de hand lopen van evenementen) en het tegen gaan van zogenoemde 'kleine ergernissen' (bijvoorbeeld het onjuist aangeboden huisvuil).

De afdeling staat voor:

- 1) de verbetering van de leefkwaliteit voor de bewoners in Delft;
- 2) een positief vestigingsklimaat van bedrijven;
- 3) een goede indruk van bezoekers van de stad.

T&H is daarmee niet alleen ondersteunend in het veiligheidsveld Veilige Woon- en leefomgeving. Ook in het kader van Jeugd en Veiligheid, Bedrijvigheid en Veiligheid, Fysieke Veiligheid en Veiligheid en Integriteit draagt T&H bij aan het vergroten van de veiligheid en de veiligheidsbeleving met het bevorderen van naleefgedrag door toezichthouden, waarschuwen en sanctioneren.

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) voor Delft bevat veel rechtstreeks werkende normen waar alle burgers en bedrijven in Delft zich aan dienen te houden. Daarnaast zijn er nog bijzondere wetten en regels die gelden voor specifieke doelgroepen of voor specifieke locaties en dient er te worden toegezien op de naleving vergunningvoorschriften (bijvoorbeeld de evenementenvergunning).

Vanuit de wettelijke zorgplicht, ervaringen van voorgaande jaren en op basis van maatschappelijke ontwikkelingen is er een 'basis' prioritering opgesteld welke voor de hele stad geldt. De gemeentebrede prioriteiten worden vooral opgepakt binnen de methodiek van wijksurveillance. Vanaf 2013 is door meer gerichte aanpak ('Intelligence based') en de inzet van Bikers de wijksurveillance effectiever.

4.1.8 Nazorg ex-gedetineerden

Een goede terugkeer in de maatschappij van ex-gedetineerden voorkomt overlast en herhaling van crimineel gedrag. Een ex-gedetineerde is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor zijn re-integratie in de maatschappij. Daarbij kan ondersteuning geboden worden door de overheid. Vooral gedetineerden waar sprake is van meervoudige problematiek hebben hier behoefte aan. De beste resultaten worden bereikt als al in detentie wordt gewerkt aan een plan om zaken, bij terugkeer uit detentie, op verschillende leefgebieden op orde te krijgen. In de regio is het bureau nazorg ondergebracht in het VHH. Delft participeert sinds september 2014 en monitort de resultaten.

4.2. Jeugd en veiligheid

4.2.1. Jeugdoverlast

Voorhof en Buitenhof zijn wijken met relatief veel jongeren. Dit verklaart voor een deel het hogere aantal meldingen van hinder of overlast van jeugd(groepen). Maar ook andere zoals sociaal-economische, demografische en geografische factoren spelen een rol. Het stadscentrum is van oudsher een trekpleister voor jeugd om samen te komen en in buurten met hoogbouw en relatief grote gezinnen in kleinere flatwoningen zijn jongeren ook vaker op straat te vinden.

Tweemaal per jaar stelt de politie met input van het jongerenwerk een analyse op van problematische jeugdgroepen volgens de landelijke methodiek van de BEKE shortlist. In 2014 heeft een nieuwe meting plaatsgevonden. Er zijn momenteel 3 overlastgevende jeugdgroepen en 1 crimineel jeugdnetwerk. Dit jeugdnetwerk is door de regionale driehoek geprioriteerd en hierop bestaat een integrale aanpak. De doelstelling binnen de

aanpak is gedragsverandering waardoor afglijden naar criminaliteit of recidive wordt voorkomen.

De jeugdgroepen en de locaties waar structureel hinder of overlast wordt veroorzaakt worden besproken in het Overleg Lokale Aanpak Jeugdgroepen. De gemeente maakt met in- en externe partners, zoals team jeugd, en T&H, politie, afspraken over de groepsgerichte aanpak, locatiegerichte aanpak en, waar nodig, toeleiding naar individuele aanpak binnen de ketens van veiligheid en zorg. Vanuit de aanpak Buitenhof¹¹ wordt capaciteit beschikbaar gesteld om extra in te zetten op de individuele aanpak. Daarnaast start de gemeente in 2015 een pilot met Jeugd-BOA's bij toezicht en handhaving in de openbare ruimte.

4.2.2. Jeugdcriminaliteit

Delft kent 1 crimineel jeugdnetwerk. Het jeugdnetwerk kenmerkt zich door een grote omvang, waarbinnen geen sprake is van een groep of vaste groepjes. Een belangrijk deel komt uit Buitenhof en Voorhof, maar jongeren komen daarnaast ook uit andere delen van de stad. Jongeren uit dit netwerk plegen, in steeds wisselende verbanden, delicten binnen en buiten Delft en zorgen daarnaast ook voor overlast.

Gemeente, politie, OM en diverse partners zijn in 2012 gestart met een taskforce om het netwerk aan te pakken. Het jeugdnetwerk is regionaal geprioriteerd voor de aanpak. In 2014 is de aanpak voortgezet in de Groepsaanpak van Kamer Delft - Veiligheidshuis Haaglanden. De uitvoering gebeurt onder regie van de gemeente. De politie heeft probleemanalyses opgesteld, waaronder een overzicht van jongeren die deel uitmaken van het netwerk. Deze analyse wordt doorlopend geactualiseerd. De driehoek heeft een integraal plan vastgesteld voor persoonsgerichte aanpak, groepsgerichte aanpak en buurtgerichte aanpak. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd. In het plan is het meetbare doel voor de komende periode om jaarlijks 50 persoonlijke plannen van aanpak op te stellen en in uitvoering te brengen.

Aangezien een groot deel van de problematiek zich concentreert op personen uit de wijk Buitenhof is vanuit deze aanpak extra inzet van het sociaal team en het team jeugd beschikbaar.

4.2.3. Veilige school

De aanpak veilige school is de afgelopen periode omgezet in de methodiek VRIS (Veilig Rond en In School). De projectleiding is daarmee overgegaan van de gemeente naar de scholen zelf. In Delft zijn 10 scholen aangesloten bij VRIS. Dit zijn de middelbare scholen en enkele speciaal onderwijs instellingen. In het eerste kwartaal van 2015 wordt er een convenant gesloten met ROC Mondriaan, in samenwerking met gemeente Rijswijk. Er zijn (nog) geen hoger onderwijs instellingen of basisscholen aangesloten. Binnen de aanpak VRIS wordt er thematisch aandacht besteed aan veiligheid. Naast radicalisering onder jeugd zijn er op dit moment geen acute veiligheidsproblemen onder jeugd op en rond school. Scholen zijn verplicht incidenten op school te registreren. De Onderwijsinspectie controleert deze registratie. De trend van polarisering en radicalisering en de noodzaak van het vergroten van weerbaarheid van Delftse jongeren hiertegen is onder de aandacht gebracht van de scholen in Delft (zie ook uitwerking

¹¹ Streefbeeld Buitenhof noordwest 2030

prioritaire thema's radicalisering en aanpak jeugdcriminaliteit). Scholen worden betrokken bij de ontwikkeling en de uitvoering van een aanpak daarvoor.

4.2.4 Drank en horecawet.

De handhaving van de Drank- en Horecawet is naar de gemeente gekomen. In het lokaal gezondheidsbeleid is het doel ten aanzien van alcoholgebruik en jeugd verwoord. Jeugd groeit op in een gezonde wijk en stelt het gebruik van alcohol zo lang mogelijk uit. Daarvoor zijn specifieke doelen benoemd voor 2018, onder andere het percentage jongeren dat minder drinkt, de daling van het percentage jongeren dat aan binge drinking doet en het percentage jongeren dat getroffen wordt door alcoholtoxicatie. Samen met partners, waar onder de Horeca Delft en winkeliers, zijn afspraken gemaakt om de doelstellingen te bereiken. Communicatie en voorlichting zijn belangrijke tools om bewustwording te creëren. De gemeente zet het handhavingsniveau voort, zoals dit voorheen door de Voedsel- en Warenautoriteit uitgevoerd werd. Door middel van nalevingsonderzoeken is aandacht en bewustzijn gecreëerd bij verstrekkers van alcohol voor de gewijzigde regelgeving. Steekproefsgewijs vindt handhaving plaats.

4.3. Bedrijvigheid en veiligheid

4.3.1. Veilig uitgaan

De gemeente, veiligheidspartners en horeca werken samen binnen een convenant 'Veilig uitgaan'. Binnen dit convenant is een aantal maatregelen ingezet om de veiligheid tijdens uitgaan te vergroten. Het opzetten van een meldpunt geluidsoverlast is een recente ontwikkeling. Sinds 2011 zet de gemeente tijdens de drukke uitgaansuren private beveiliging (Sus-team) in om de-escalerend op te treden en als extra ogen en oren voor de politie te functioneren. De evaluatie over de effecten van deze inzet is positief. Naast deze extra inzet is ook de politie extra aanwezig in het centrum gedurende uitgaanstijden.

4.3.2. Veilige evenementen

Delft kent weinig risicovolle evenementen. De meeste evenementen zijn relatief klein. Eventuele veiligheidsmaatregelen rond een evenement worden behandeld in het dienstenoverleg waar gemeente, hulpdiensten en organisator aan deelnemen.

Belangrijkste risico's bij grote evenementen in Delft zijn de beperkte bereikbaarheid van de binnenstad in combinatie met mensenmassa's. Door de groei van de grootschalige evenementen is het vrijhouden van door de hulpdiensten aangewezen toegangswegen van essentieel belang in de veiligheidsplannen om risico's te beperken. Crowd control is sinds 2012 een belangrijk onderdeel geworden van de veiligheidsplannen van grootschalige evenementen zoals lichtjesavond en Koningsdag. Rond deze evenementen vindt extra inzet van toezicht door T&H en politie plaats.

Sinds 2013 gebruiken we de evenementenkalender als leidraad voor het inzetten van eventuele planmatige inzet (in tegenstelling tot incidentele inzet) van gemeente en partners. Voor Oud en Nieuw is een integrale aanpak ontwikkeld waar jaarlijks alle betrokken (veiligheids)partners aan deelnemen. Deze aanpak is succesvol; de afgelopen jaren zijn incidenten rond Oud en Nieuw afgenomen.

4.3.3. Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

In Delft hebben 2 winkelcentra het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO): winkelcentrum De Hoven Passage en Van Foreestweg. Binnen het KVO De Hoven Passage wordt gebruikt gemaakt van fysiek toezicht (private beveiligers) en technisch toezicht (camerabewaking). Ook in het winkelgebied in de Hugo de Grootstraat wordt gezamenlijke camerabewaking ingezet door de ondernemers. De ondernemers van de bedrijvenkring Schieoevers hebben zich verenigd in een KVO veilige bedrijventerreinen. De gemeente is convenantpartner in dit KVO. Ondernemers hebben een eigen verantwoordelijkheid bij het veiliger maken van hun winkel of het winkelgebied/ bedrijventerrein waar zij zitten. Een KVO biedt hen de mogelijkheid om preventieve maatregelen te treffen tegen inbraak, diefstal en overvallen. Het initiatief daarvoor ligt bij de ondernemers zelf en de gemeente ondersteunt door certificering te financieren.

4.3.4. Lokaal veiligheidsarrangement (LVA) stationsgebieden Delft

In het lokaal veiligheidsarrangement stationsgebieden werkt de gemeente samen met partijen aan een schoon, heel en veilige stationsomgeving. De inhoud van het LVA wordt bepaald door de feitelijke situatie in het stationsgebied en periodieke evaluaties van lopende maatregelen. Op basis van deze evaluaties wordt de vorm en inhoud van het LVA bepaald. Naast beheer, toezicht en handhaving is cameratoezicht een van de pijlers in het LVA. In 2015 wordt cameratoezicht opnieuw geëvalueerd. De inzet is altijd geweest dat in de nieuwe situatie rondom het centraal station, geen gemeentelijk cameratoezicht meer nodig is in de omgeving rond het station.

4.4. Integriteit en veiligheid

4.4.1. Veiligheid publieke taak (Geweld tegen ambtsdragers)

Werknemers met een publieke taak - in het openbaar bestuur, het onderwijs, volksgezondheid, rechtsbedeling, veiligheid, sociale zekerheid en infrastructuur- krijgen soms te maken met agressie en geweld tijdens hun werk. Dit is onacceptabel. Al sinds 2007 voert de overheid een programma uit waarin prioriteit gegeven wordt aan opsporing en vervolging met harder straffen en schade verhalen op daders. Werkgevers zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid van hun werknemers. De overheid faciliteert met digitale informatieverstrekking om hun aanpak van agressie en geweld te optimaliseren. In 2015 krijgt de aanpak speciale aandacht voor preventie, lokaal bestuur en de aanpak van daders. De uitwerking hiervan vindt plaats in de lokale driehoek.

4.4.2. Overlast en maatschappelijk onrust (Polarisatie en Radicalisering)

Delft volgt met de aanpak een drietal lijnen:

- 1) persoonsgerichte aanpak van (potentiële)uitreizigers, terugkeerders en/of facilitators in het veiligheidshuis;
- 2) stimuleren van vroegsignalering van risicojongeren door professionals en de gemeenschap;
- 3) het vergroten van de weerbaarheid van jongeren en hun sociale omgeving, tegen de boodschap die oproept tot de gewelddadige jihad die kan leiden tot (verdergaande) radicalisering. Het netwerk van maatschappelijke partners, in het bijzonder het team jeugd, het onderwijs en sleutelfiguren uit de gemeenschappen, wordt geschoold en betrokken bij de aanpak. Gemeenschappen organiseren zelf ook activiteiten om weerbaarheid te vergroten. Zij worden daarbij gefaciliteerd door de gemeente.

4.4.3. Tegenhouden/ niet willen faciliteren van georganiseerde criminaliteit

Sinds 2008 werkt de gemeente, samen met politie, OM en andere partijen, aan de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit in een integrale aanpak. Ook vrijplaatsen, mensenhandel en hennepcultuur vallen hieronder. Deze samenwerking is succesvol en partijen zetten deze daarom graag voort. De repressieve aanpak door OM en politie wordt gevormd door de strafrechtelijke aanpak. Het doel hiervan is het opsporen, beëindigen en bestraffen van criminele activiteiten. De preventieve aanpak krijgt vorm in het Tegenhouden. Het doel hiervan is het voorkomen of vroegtijdig beëindigen van (recidive) criminele activiteiten. Daar waar de strafrechtelijke aanpak niet altijd toereikend is, is soms wel een bestuursrechtelijke aanpak mogelijk om een criminele activiteit te stoppen. De strafrechtelijke en bestuursrechtelijke aanpak versterken elkaar als beide trajecten gelijk oplopen. De samenwerking in het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) verschaft de mogelijkheid om sneller juiste informatie uit te wisselen tussen convenantpartners en daarmee zo mogelijk bestaande en nieuwe criminele verbanden te ontmantelen en voorkomen. In 2010 is de aanpak geëvalueerd en voortgezet op de thema's: hennep, vastgoedfraude en vrijplaatsen. De komende periode zijn lokale aandachtspunten: mensenhandel, hennepcultuur, vrijplaatsen, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG) en het implementeren van nieuwe landelijke wetgeving (opstellen van een lokaal handhavingskader).

4.5. Fysieke veiligheid

5.5.1. Verkeersveiligheid

In Delft wordt minder verkeersoverlast ervaren dan gemiddeld in de G32 gemeenten. De politie registreert sinds 2010 niet meer alle ongevallen, maar alleen nog de incidenten waar zij inzet bij plegen. Hoewel er in Delft geen "black spots" zijn met een concentratie van ongevallen, wordt er bij locaties waar gegronde klachten over zijn, bekeken welke maatregelen de situatie kunnen verbeteren (conform de hotspot aanpak).

5.5.2. Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft de kans dat personen in de omgeving van een activiteit waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt, slachtoffer worden van een ongeval met die stoffen. Het beleid is steeds meer gericht op de aspecten zelfredzaamheid van burgers en ondernemers en het vergroten van de bestrijdbaarheid van een incident; aspecten waar met name de brandweer zich mee bezighoudt. Externe veiligheid kan betrekking hebben op transport van gevaarlijke stoffen over wegen en spoorlijnen en op bedrijven waar met gevaarlijke stoffen gewerkt wordt. Bij het opstellen van risicoprofielen wordt gekeken naar kansen op ongevallen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico's en groepsrisico's. Bij plaatsgebonden risico's gaat het om de kans per jaar dat een onbeschermd persoon komt te overlijden als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Bij groepsrisico's betreft dat de kans voor een groep personen die tegelijk slachtoffer worden van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Plaatsgebonden risico's worden aangegeven met een contour rondom een activiteit.

Delft kent een beperkt aantal risicobronnen. Het plaatsgebonden risico ligt nergens in Delft buiten de terreingrenzen van bedrijven. Bij het groepsrisico ligt dat wel op een aantal locaties. Het ontwikkelen van locaties binnen een groepsrisicocontour moet door het college verantwoord worden. Evenals de genomen maatregelen om het groepsrisico zoveel mogelijk te beperken. De risicobronnen in Delft zijn:

- A13/ A4

- DSM
- LPG tankstations Buitenhof en A13
- TU Delft opslag
- MPM Oil
- RID
- buisleidingen bij Delft Noord en Tanthof

Het Externe Veiligheidsbeleid is belegd in wettelijke kaders en toezicht ligt bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) en de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). Bij bestemmingsplanvorming wordt rekening gehouden met externe veiligheid. De adviesaanvragen met betrekking tot bestemmingsplannen lopen via het regionaal Externe Veiligheidsbureau Haaglanden naar de VRH en ODH. Deze samenwerking verloopt goed.

5.5.3. Brandveiligheid en burgerparticipatie

De brandweer is overgegaan van de gemeente naar de Veiligheidsregio (2011). Inzet wordt regionaal gecoördineerd door de gemeenschappelijke meldkamer. De regionale brandweer zet in op pro-actie/ preventie met de methodiek 'brandveilig leven' om een verdere daling van branden te bewerkstelligen. Focus ligt hierbij per gemeente op een specifieke groep inwoners. In Delft betreft dat vooral sociale huurappartementen, omdat uit analyses blijkt dat zij het meest te maken krijgen met brand. Dit wordt aangepakt in samenwerking met de woon corporaties.

5.5.4. Crisisbeheersing en rampenbestrijding

De lokale crisisorganisatie is opgeleid conform regionale afspraken en wordt jaarlijks getraind en geoefend. De lokale planvorming wordt in 2016 geactualiseerd. De VRH draagt zorg voor de opleiding en oefening van de hoofdstructuur. Alle rollen hierbinnen zijn vervuld en worden jaarlijks opgeleid en geoefend. De regionale planvorming is actueel. In 2014 is voor de komende periode een nieuw risicoprofiel en beleidsplan opgesteld door de VRH. In 2015 wordt het regionale crisisplan herzien.

Binnen de Veiligheidsregio Haaglanden is een omslag gaande om taken en processen van Bevolkingszorg zoveel mogelijk te regionaliseren. Er is gestart met het regionaliseren van Informatiemanagement en Communicatie. Regionalisering heeft tot doel een verdere professionalisering (doordat een kleinere groep medewerkers meer en beter geoefend kan worden) en een kostenbesparing (niet iedere gemeente hoeft iedere rol zelf te vervullen).

Bevolkingszorg is op orde: de implementatie van de bevindingen van de commissie Hoekstra (Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's) vindt nu plaats. Dit betekent dat binnen de afzonderlijke processen en taakorganisaties gekeken wordt naar de rol van de overheid en die van de burger. Zelfredzaamheid van burgers is daarbij het uitgangspunt. Getroffenen krijgen alleen ondersteuning wanneer zij verminderd zelfredzaam zijn.

5.5.6. Spoortunnel

Bouwveiligheid is een extra aandachtspunt in de periode tot het project bovengronds is afgerond. Het gaat om een relatief groot gebied waar extra toezicht en handhaving plaatsvindt op zowel de bouwplaats als op het overgangsgebied waar de bouwplaats en de openbare ruimte elkaar raken.

5.5.7. Bouwen en gebouwde omgeving

Als gevolg van de veranderende wet en regelgeving wordt in het verlengde van het integrale veiligheidsbeleidsplan in 2015 een strategisch plan opgesteld voor VTH (Veiligheid, Handhaving en toezicht). Op dit moment vindt een (risico)inventarisatie plaats, gevolgd door een analyse die moet leiden tot een vierjarig strategisch beleidsplan. Naast wettelijke verplichtingen zal in het beleidsplan rekening worden gehouden met het collegebeleid en de bezuinigingstaakstellingen.

5. Organisatie

5.1. Uitwerking veiligheidskader

Per thema en prioriteit vindt nadere uitwerking plaats in jaaropdrachten. Na twee jaar vindt een tussenevaluatie plaats. Dit om nieuwe ontwikkelingen en eventuele bijstelling van doelen en prioriteiten met de gemeenteraad te bespreken. Daarnaast zal in de reguliere beleidscyclus de voortgang van de uitvoering van het beleid ter sprake komen.

5.2. Interne en externe afstemming

Programmering in relatie tot het veiligheidsplan 2015-2018 gebeurt binnen het cluster Veiligheid. Veiligheid is echter, óók een vast onderdeel van andere beleidsterreinen binnen bijvoorbeeld de clusters Ruimte en Samenleving. Met andere afdelingen en externe partners worden opdrachten afgestemd tussen programmeurs. Dit geldt in het bijzonder voor de thema's en extra prioriteiten in relatie tot zorg, jeugd, externe veiligheid, verkeersveiligheid en handhaving.

Sturing op veiligheid wordt ook door de actualiteit gedreven. De realiteit vraagt soms om op basis van acute nood of wijzigingen in de lokale situatie, thema's en prioriteiten te wijzigen. Interne en externe afstemming vindt dan ook in eerste instantie plaats, in het stafoverleg van de burgemeester waarin ook de directie van de gemeente Delft, politie en brandweer vertegenwoordigd zijn. In zaken strafrecht wordt met OM afgestemd in de lokale driehoek.

5.3. Politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid en inbedding

De burgemeester is wettelijk verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente Delft. De rol van de burgemeester in deze, is beschreven in de gemeentewet, art. 172. De burgemeester heeft bij rampen, branden of grootschalige calamiteiten het opperbevel is de gezagsdrager is op het terrein van de openbare orde en veiligheid en de hulpverlening. Daarnaast kan de burgemeester, op basis van de politiewet voor de uitvoering van het gezag de nodige aanwijzingen geven aan de politie. In relatie tot deze wettelijke taken heeft de burgemeester een coördinerende rol binnen het integraal veiligheidsbeleid. De burgemeester is voorzitter van het college van burgemeester en wethouders en lid van het bestuur van de regionale brandweer (VRH). Hij heeft het gezag over de politie in het kader van de handhaving van de openbare orde en hulpverlening. Ten slotte is de burgemeester lid van het dagelijks bestuur van de politieregio en heeft als voorzitter van de lokale driehoek (driehoeksoverleg tussen gemeente, politie en openbaar ministerie) zicht op de uitvoering en de voortgang van het integraal veiligheidsbeleid. Deze positie maakt het mogelijk om in te grijpen wanneer bijvoorbeeld afspraken niet worden nagekomen of een koerswijziging nodig is.

5.4. Rol van het college van burgemeester en wethouders

Werkzaamheden van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid. Hierdoor kan veiligheid worden beschouwd als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van integraal veiligheidsbeleid.

5.5. Rol van de gemeenteraad

Conform de politiewet 2012, art 38b lid 1, stelt de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de veiligheidsdoelen vast die de gemeente nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. De gemeenteraad zet veiligheid op de politieke agenda en stelt middelen beschikbaar die nodig zijn voor een effectief integraal veiligheidsbeleid.

5.6. Planning en control

We volgen de gemeentelijke cyclus planning en control: meetbaar bestuursprogramma, programmabegroting, jaarrekening.

5.7. Communicatie

Communicatie over het veiligheidsbeleid bestaat uit de volgende elementen:

1. Jaarlijkse persconferentie van de lokale driehoek in het eerste kwartaal (zodra cijfers van het afgelopen jaar bekend zijn). Daarin wordt teruggeblikt op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de programmering en uitvoering van het veiligheidsbeleid in het komende jaar.
2. Jaarlijks worden college en de gemeenteraad door middel van een brief geïnformeerd over de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Dit vindt gelijktijdig plaats met de jaarlijkse persconferentie van Politie, OM, Gemeente.
3. Periodiek, *Veiligheidskrant*, in de gemeentelijk colofon Delftse Post. Gemeente biedt hiermee een breed platform voor de strategische partners in Delft;
4. Per onderwerp zal communicatie plaatsvinden indien dat bij wet verplicht is;
5. Communicatie kan ook als middel worden ingezet om gestelde doelen te bereiken, bijvoorbeeld in het kader van burgerparticipatie en veiligheidsbeleving.
6. De communicatiestrategie wordt per periode vervat in een communicatieplan.

6. Financiën

Een veilige stad maak je samen. Integrale veiligheid bereik je alleen door samen in te zetten op veel verschillende facetten. Vanuit de gemeente leveren meerdere afdelingen hier een bijdrage aan met inzet van eigen middelen. Of het nu gaat om bestemmingsplannen, vergunningverlening, uitvoering van de WMO, de Participatiewet en de Jeugdwet, of het vasthouden aan de uitgangspunt schoon, heel en veilig, alles levert een belangrijke bijdrage aan de subjectieve en objectieve veiligheid. Als gemeente leggen we zoveel mogelijk verbinding tussen zorg, onderwijs, werk en inkomen, sport, wijkaanpak, beheer openbare ruimte en veiligheid.

Cluster Veiligheid heeft voor openbare orde en veiligheid een eigen exploitatiebudget. In tabel A staan de uitgaven zoals deze gepland zijn voor 2015. In tabel B staat de dekking voor deze uitgaven. In deze dekking is het onderdeel Integriteit en ondermijning onder voorbehoud van goedkeuring door de provincie Zuid-Holland.

In tabel C staat een doorkijk voor de uitgaven en dekking in de jaren 2016 t/m 2018. In rood staat aangegeven voor welke posten nog geen dekking gevonden is. Afhankelijk van de thema's en de prioritering, worden de jaarplannen uitgewerkt. De benodigde dekking wordt meegenomen in de begrotingscyclus.

Tabel A: Begroting	2015
Veilige woon/leefomgeving x 1000 (€)	
Veiligheidshuis Haaglanden en Kamer Delft	134
High Impact Crimes	
- Burgernet	12
- Slachtofferhulp	19
- Divers, inclusief communicatie	15
Jeugd en Veiligheid x 1000 (€)	
Crimineel netwerk	100
Veilige school	8
Oud en Nieuw	15
Handhaving DHW	5
Bedrijvigheid en Veiligheid x 1000 (€)	
KVO	4
Veilig uitgaan	65
Uitvoering LVA	1
Uitlezen en onderhoud camera's station	67
Fysieke Veiligheid x 1000 (€)	
VRH/brandweer	7.542
Rampenbestrijding	65
Integriteit en Ondermijning x 1000 (€)	
Polarisatie en Radicalisering	175
Aanpak vrijplaatsen	128
Overig x 1000 (€)	
Budget nodig om alle overige zaken, die zich incidentieel voordoen, te financieren.	PM
Totale uitgaven x 1000 (€)	
Totale uitgaven	8.355

Tabel B: Dekking	2015	Vanuit
Veilige woon/leefomgeving x 1000 (€)		
Veiligheidshuis Haaglanden en Kamer Delft	90	Uitvoeringskosten Toegang
High Impact Crimes	44	Integrale Veiligheid
	46	
Jeugd en Veiligheid x 1000 (€)		
Crimineel netwerk	100	Integrale Veiligheid (incidenteel)
Veilige school	8	Integrale Veiligheid
Oud en Nieuw	15	
Handhaving DHW *	5	
Bedrijvigheid en Veiligheid x 1000 (€)		
KVO	4	Integrale Veiligheid
Veilig uitgaan	65	
Uitvoering LVA	1	
Uitlezen en onderhoud camera's station	67	
Fysieke Veiligheid x 1000 (€) **		
VRH/brandweer	7.542	Integrale Veiligheid
Rampenbestrijding	60	Crisisbeheering centraal
	5	Integrale Veiligheid
Integriteit en Ondernijning x 1000 (€)		
Polarisatie en Radicalisering	175	Reserve ISD (incidenteel)
Aanpak Vrijplaatsen	128	Jaarrekeningresultaat 2014 (incidenteel)
Overig x 1000 (€)		
Voor PM is totaal beschikbaar binnen Cluster Veiligheid	41	Integrale Veiligheid
Totale dekking x 1000 (€)		
Totale dekking	8.396	

* Vanuit Samenleving is voor de werkgroep Jeugd en Alcohol, waar handhaving een onderdeel van is nog € 20.000 extra beschikbaar voor preventie.

** De ODH (Omgevingsdienst Haaglanden) levert een belangrijke bijdrage aan fysieke veiligheid, onder andere ten aanzien van milieutaken en geluidsnormen. De bijdrage aan de ODH is jaarlijks 1,1 miljoen.

Tabel C: Doorkijk komende jaren uitgaven	2016	2017	2018
Veilige woon/leefomgeving x 1000 (€)			
Veiligheidshuis Haaglanden en Kamer Delft	134	134	134
	26	26	26
High Impact Crimes			
- Burgernet	12	12	12
- Slachtofferhulp	19	19	19
- Divers, inclusief communicatie	15	15	15
Jeugd en Veiligheid x 1000 (€)			
Crimineel netwerk	PM	PM	PM
Veilige school	-	-	-
Oud en Nieuw	15	15	15
Handhaving DHW	5	5	5
Bedrijvigheid en Veiligheid x 1000 (€)			
KVO	4	4	4
Veilig uitgaan	65	65	65
Uitvoering LVA	1	1	1
Uitlezen en onderhoud camera's station	-	-	-
Fysieke Veiligheid x 1000 (€)			
VRH/brandweer	7.542	7.542	7.542
Rampenbestrijding	65	65	65
Integriteit en Ondernijning x 1000 (€)			
Polarisatie en Radicalisering	PM	PM	PM
Aanpak vrijplaatsen	PM	PM	PM
Overig x 1000 (€)			
Budget nodig om alle overige zaken, die zich incidentieel voordoen, te financieren.	PM	PM	PM
Totale uitgaven x 1000 (€)			
Totale uitgaven	7.903	7.903	7.903

	Geen dekking
--	--------------

7. Bronnen

Rapporten en pamfletten

- Beleidskader Veiligheid 2011-2014, rn1119704
- Eenduidige landelijke afspraken agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak (ELA)
- De Tafel van elf, een veelzijdig instrument, CCV, Utrecht 2010
- Gebiedsscan Delft 2014, Politie eenheid Den Haag
- Hot Spot aanpak in vier stappen, B. van Dijk et al., Politie academie, Apeldoorn
- Wabo Handhavingsuitvoeringsprogramma Delft 2015
- Innovatie agenda ISD
- Investeren in nationaal veiligheidsbeleid, Raad van het openbaar bestuur, 2014
- Kadernota innovatie sociaal domein 2014-2018 deel 1 en deel 2, Delft, 2014
- Toegankelijke hulp en zorg voor jong en oud in Delft, gemeente Delft, 2014
- Uitvoeringsnotitie hervorming Wijkaanpak 2.0, gemeente Delft, 2014
- Regionaal beleidsplan 2015-2019, Den Haag 2014
- Streefbeeld Buitenhof noordwest 2030, gemeente Delft, 2014
- Veiligheidsanalyse 2011-2014, Delft 2014
- VRH, (Ontwerp) Regionaal beleidsplan Haaglanden 2015-2018
- Wijkeraanpak en ondermijnende criminaliteit, Tops & Van der Torre ed.al. oktober 2014.

Internet

- http://www.delft.nl/Inwoners/Wonen_en_leven/Prettig_samenleven/Keerpunt_in_Delft/
- <https://www.nctv.nl/>
- <http://www.hetccv.nl/>
- <http://Rijksoverheid.nl>

Bijlage 1. Samenvatting veiligheidsanalyse (d.d. augustus 2014)

Leeswijzer

Samen met strategische partners binnen en buiten de gemeente is teruggekeken op de periode 2011-2014. Daarbij is gebruik gemaakt van verschillende bronnen voor kwantitatieve gegevens. De belangrijkste zijn de politiesystemen (BVH), de landelijke veiligheidsmonitor (IVM) en de lokale omnibusenquête. In 2013 heeft Delft meegedaan aan een benchmark Veiligheid van de G32. Het vaststellen van trends en het vergelijken met andere steden in de G32 en in de politieregio geeft inzicht in de mate van afwijking ten opzichte van algemene trends. Ook zijn partners geïnterviewd. Een en ander is vastgelegd in een veiligheidsanalyse voor de periode 2011-2014. Deze is in oktober 2014 besproken in de gemeenteraad. In deze bijlage treft u een samenvatting aan van deze analyse.

De cijfers zijn geordend op de veiligheidsvelden. Sommige thema's binnen de veiligheidsvelden ontbreken omdat hier geen (voldoende) cijfers voor beschikbaar zijn. Omdat het jaar 2014 op moment van opstellen van de analyse nog niet was afgesloten beslaan de cijfers de periode 2010-2013. Per tabel zijn kort de meest opvallende trends weergegeven.

Voor de meeste misdrijven zijn zowel de absolute cijfers beschikbaar als een vergelijking met de G32/ eenheid Den Haag. Bij een vergelijking betreft het dan een index score waarbij 2010 = 100. Een stijgende indicator is daarbij rood gearceerd, een dalende indicator groen. Een rode arcering is niet altijd negatief, bijv. de schaal score preventie waarbij een verhoging meer genomen maatregelen aangeeft.

Voor de criminaliteit die onder high impact crime valt (woninginbraak, overval, straatroof en geweld) is voor het jaar 2013 een vergelijking gemaakt met de G32 gemeenten. Ook voor veelvoorkomende criminaliteit (vernietiging, fiets- en winkeldiefstal en bedrijfsinbraak) is dit gedaan. Voor de periode 2010-2013 is hierbij voor Delft in vergelijking met de andere steden een dalende trend zichtbaar. De vergelijking is gemaakt op basis van CBS-statline gegevens.

1.1. Doelstelling 2011-2014 is behaald, ondanks recessie en reorganisaties

Het uitgangspunt in 2011 was:

1. Veiligheid blijft gelijk ten opzichte van 2010;
2. 80% van de Delftenaren voelt zich veilig.

De prioriteiten in de vorige periode waren: de oprichting van een veiligheidshuis, fietsendiefstal, jeugdoverlast, ondermijning en de verdere verankering van de bestuurlijke handhaving binnen de aanpak.

De hoofddoelstelling en het ambitieniveau zijn destijds geformuleerd op basis van de aanname dat de economische crisis en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen, in het bijzonder op het terrein van preventie en beheer, een negatieve invloed zouden hebben op veiligheid en veiligheidsbeleving. De reorganisatie van de gemeente Delft (Koers) en de overgang naar de Nationale politie hebben hierop vooralsnog geen

zichtbare effecten gehad. De lokale verankering van de wijkzorg in Delft is groot en de lijnen tussen de gemeente en de politie zijn kort. Bij incidenten en nieuwe ontwikkelingen weten partijen elkaar snel te vinden en te handelen.

Ook in de vorige periode is er ingezet op de prioritaire thema's. Het veiligheidshuis Haaglanden is opgericht met daarin naast Den Haag ook andere gemeenten uit de regio. Delft heeft een eigen lokale kamer. De jeugd aanpak heeft via een pilot nadere invulling gekregen en is nu verankerd in de groepsaanpak in het veiligheidshuis. Voor fietsendiefstal zijn extra maatregelen getroffen. De aanpak ondermijning die in het Regionaal Informatie en Expertise centrum (RIEC) ontwikkeld is, werd positief geëvalueerd. In het RIEC werken lokale, regionale en landelijke overheden samen om georganiseerde criminaliteit aan te pakken.

1.2. Wat zeggen de cijfers?

De veiligheid is ten opzichte van 2010 op de meeste vormen van criminaliteit verbeterd (afname van 17%) en de veiligheidsbeleving is toegenomen (84% van de Delftenaren voelt zich veilig in de eigen buurt, dit was 80%).

Delftenaren voelen zich over het algemeen veilig. De ervaren criminaliteit in de eigen buurt neemt af en is in Delft lager dan in de vergelijkingsgebieden. In vergelijking met G32 en de politieregio voelen Delftenaren zich relatief minder veilig in het openbaar vervoer, in winkelgebieden en in de buurt van hangjongeren. De veiligheidsbeleving in Buitenhof is in de vorige collegeperiode verbeterd. Echter samen met Voorhof (waaronder Poptahof) blijft deze relatief laag ten opzichte van het stedelijk gemiddelde.

Opvallend is dat de verbetering van objectieve veiligheid niet in gelijke tred loopt met de ontwikkeling van de veiligheidsbeleving. Dit is overigens een landelijke trend. Er spelen meer factoren mee bij de beleving van veiligheid dan daadwerkelijk aanwezige criminaliteit.

De criminaliteit in Delft neemt over het algemeen nog steeds af. Opvallend is dat bedreiging sinds 2011 vaker voorkomt dan in 2010 en sindsdien op gelijk niveau is gebleven. Ook scoort bedreiging opvallend hoger dan in de rest van de politieregio.

De veiligheidssituatie in Delft is ten opzichte van vergelijkbare gemeenten (G32) over het geheel genomen gunstig. Alleen op fietsendiefstal scoort Delft in vergelijking hoog, maar blijkt het dan alsnog beter te doen dan de meeste studentensteden.

Bij het bestuderen van de criminaliteitscijfers valt op dat er voor enkele thema's gedurende de afgelopen jaren of binnen een tijdvak (hottimes) sprake is een specifieke vorm van criminaliteit (hotcrimes), van pieken in tijd (hottimes) en aandachtsgebieden (hotspots). De aanpak van criminaliteit richt zich steeds meer op deze hotcrimes, hotspots en hottimes. In het bijzonder bij de aanpak van woninginbraken en overvallen is hiervan sprake.

1.3 Wat zeggen de professionals?

Diverse partners geven aan dat samenwerking loont en nog steeds verbetert. De grenzen zijn daarin nog niet bereikt. Dit geldt zowel in Delft zelf, als in de regio. In de afgelopen periode is er bij veel partijen, ook bij de gemeente Delft, gereorganiseerd en hebben bezuinigingen invloed gehad. Ook de omvorming naar de Nationale Politie heeft verandering gebracht. Ondanks dat is de samenwerking tussen de partijen in Delft goed, de lijnen zijn kort en partijen werken graag samen. De schaalgrootte van Delft helpt daarbij. Strategische partners kennen elkaar en de lijnen zijn kort. Ook binnen de gemeente Delft is daarin een verbetering zichtbaar, als gevolg van de reorganisatie KOERS waarbij verschillende veiligheids- en handhavingsvelden zijn samengevoegd binnen het cluster Veiligheid.

Verbeterpunten zijn werkplannen en maatregelen van partners jaarlijks (nog) beter op elkaar af te stemmen en daarbij (sub)doelstellingen en beoogde resultaten beter meetbaar te maken.

Verdergaande bezuinigingen in de overheidsagenda, de omvorming naar regiegemeente en de effecten van de op handen zijnde stelselwijzigingen in het sociale domein (Participatiewet, Jeugdwet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning) zullen van invloed zijn op de inzet in de veiligheidsketen en de uitwerking op de diverse veiligheidsvelden. De aansluiting van oude en nieuwe structuren en het vormen van nieuwe coalities als onderdeel van de innovatie van het sociale domein is een uitdaging. Organisaties krijgen andere rollen en processen worden opnieuw ingericht. Al hoewel er hard gewerkt wordt aan vangnet en maatwerkvoorzieningen spreekt de politie haar zorg uit dat opvang in de thuissituatie –indien er onvoldoende zorg geboden kan worden- een toename kan betekenen van problemen op het terrein van openbare orde en veiligheid. Het komt nu al regelmatig voor dat de politie het vangnet is voor verwarde personen omdat de bestaande zorgnetwerken onvoldoende beschikbaar zijn in situaties die net niet kritiek genoeg zijn. Hierop dient gemonitord te worden.

In relatie tot de veiligheidsbeleving wordt de mondiale onrust in de wereld genoemd als factor van belang. Hierop kan op lokale en regionale schaal moeilijk worden gestuurd. Zoveel mogelijk het juiste verhaal vertellen is nodig (messaging). Hiervoor is vertrouwen nodig in de partij die de boodschap brengt. Om samen te werken is een goede relatie met sleutelfiguren in de stad van cruciaal belang. Bij het bekijken en vergelijken van veiligheidscijfers zullen we de komende periode rekening houden met oneigenlijke effecten. Er dient meer inzicht te komen in de vraag . welke factoren in Delft van invloed zijn op de beleving van veiligheid, naast de aanwezige criminaliteit. Dit betreft in ieder geval de vele aanwezige bouwprojecten (verrommeling van de openbare ruimte) en mogelijk ook de berichtgeving over Syriëgangsters en de vermeende dreiging die daarvanuit gaat.

Criminaliteitscijfers Veilige woon en leefomgeving

Tabel 1. Criminaliteitscijfers veilige woon en leefomgeving

indicator	bron	Delft				Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013
Incidenten woninginbraak	Politie/BVH	698	541	651	497	9375
Incidenten geweld (mishandeling)	Politie/BVH	393	336	331	327	6111
Incidenten openlijke geweldpleging	Politie/BVH	43	24	24	22	344
Incidenten straatroof	Politie/BVH	64	94	59	31	815
Incidenten overval (woning)	Politie/BVH	5	4	3	4	58
Incidenten bedreiging	Politie/BVH	203	244	242	245	4452
Incidenten huiselijk geweld	Politie/BVH	260	215	213	207	3968
Incidenten fietsdiefstal	Politie/BVH	1000	1249	1136	1032	11144
Incidenten auto-inbraak	Politie/BVH	786	580	405	510	11420
Incidenten diefstal motorvoertuig	Politie/BVH	94	105	59	90	1877
Huisverboden	Gemeente	38	25	31	31	-
Verlengde huisverboden	Gemeente	23	20	14	15	-
Totaal aangiften	Politie/BVH	8384	8061	7611	6993	122456

De criminaliteit in Delft neemt over het algemeen nog steeds af. Opvallend is dat bedreiging sinds 2011 vaker voorkomt dan in 2010 en sindsdien op gelijk niveau is gebleven. Ook scoort bedreiging opvallend hoger dan in de rest van de Eenheid Den Haag. Fietsdiefstal komt in Delft in 2013 iets vaker voor dan in 2010. In vergelijking met studentensteden (zie tabel 8) scoort Delft laag qua fietsdiefstal.

Tabel 2. Index veilige woon en leefomgeving:

indicator	bron	Delft				Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013
Woninginbraak	Politie/BVH	100	78	93	71	89
Geweld (mishandeling)	Politie/BVH	100	85	84	83	84
Openlijke geweldpleging	Politie/BVH	100	56	56	51	56
Bedreiging	Politie/BVH	100	120	119	121	98
Straatroof	Politie/BVH	100	147	92	48	62
Overval (woning)	Politie/BVH	100	80	60	80	87
Fietsdiefstal	Politie/BVH	100	125	114	103	115
Auto-inbraak	Politie/BVH	100	74	52	65	77
Diefstal motorvoertuig	Politie/BVH	100	112	63	96	96
Huiselijk geweld	Politie/BVH	100	83	82	80	91
Huisverboden	Gemeente	100	66	82	82	
Verlengde huisverboden	Gemeente	100	87	61	65	
Totaal aangiften	Politie/BVH	100	96	91	83	87

Tabel 3. Preventiemaatregelen door bewoners

indicator	bron	Delft				Eenheid Den Haag	
		2010	2011	2012	2013	2013	
Schaalscore preventie	IVM	3,1	3,3	2,9	2,9	3,4	
Schaalscore preventie (Index)	IVM	100	106	94	94	110	

De schaalscore is opgebouwd uit fysieke maatregelen (verlichting, hang en sluitwerk) en gedrag (meenemen waardevolle spullen, licht aanlaten etc). Opvallend is dat Delftenaren gemiddeld minder aan preventie doen dan inwoners van de G32. Er zijn dan ook relatief weinig politiekeurmerk veilig wonen certificaten in Delft (5%).

Tabel 4 Veiligheidsbeleving veilige woon en leefomgeving

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Percentage voelt zich veilig in eigen buurt	Gemeente (omnibus)	82			84		
Percentage wel eens 'onveilig'	IVM	19,3	19,3	24,8	21,7	22,9	21,4
Wel eens onveilig uitgaansgelegenheid (% soms of vaak)	IVM	31,6	29,2	34,4	32,1	31,1	26
Wel eens onveilig OV	IVM	33,4	60,1	35,2	33,9	20,1	27
Wel eens onveilig winkelgebied	IVM	18,8	17,5	18,8	21,4	17,5	17,7
Perceptie criminaliteit (% komt veel voor in de buurt)	IVM			14	10,9	14,5	13

Delftenaren voelen zich over het algemeen veilig. De ervaren criminaliteit in de eigen buurt neemt af en is in Delft lager dan in de vergelijkingsgebieden. In vergelijking met G32 en de eenheid Den Haag voelen Delftenaren zich relatief minder veilig in het OV en in winkelgebieden.

Tabel 5 Index veiligheidsbeleving veilige woon en leefomgeving

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Percentage voelt zich veilig in eigen buurt	Gemeente (omnibus)	100			102		
Percentage wel eens 'onveilig'	IVM	100	100	128	112	119	111
Wel eens onveilig uitgaansgelegenheid (% soms of vaak)	IVM	100	92	109	102	98	82
Wel eens onveilig OV	IVM	100	180	105	101	60	81
Wel eens onveilig winkelgebied	IVM	100	93	100	114	93	94
Perceptie criminaliteit (% komt veel voor in de buurt)	IVM			100	78	104	93

Tabel 6. Vergelijking HIC met G32

HIC per 1000 inwoners 2013	inbraak woning		mishandeling		bedreiging	
1	Almere	9,7	Heerlen	5,8	Heerlen	3,9
2	Gouda	9,3	Eindhoven	5,5	Sittard-Geleen	3,4
3	Leeuwarden	9,1	Arnhem	5,3	Leeuwarden	3,3
4	Maastricht	8,7	Groningen	5,2	Almelo	2,9
5	Nijmegen	8	Leeuwarden	5,2	Maastricht	2,9
6	Breda	7,8	Alkmaar	5,1	Dordrecht	2,8
7	Ede	7,8	Helmond	4,5	Arnhem	2,7
8	Amersfoort	7,7	Lelystad	4,5	Gouda	2,7
9	Eindhoven	7,6	Maastricht	4,5	Groningen	2,7
10	Tilburg	7,4	Nijmegen	4,5	Lelystad	2,7
11	Heerlen	6,9	Gouda	4,4	Tilburg	2,7
12	Groningen	6,7	's-Hertogenbosch	4,2	Alkmaar	2,6
13	Sittard-Geleen	6,6	Tilburg	4,2	Almere	2,6
14	Zwolle	6,5	Almere	4,1	Eindhoven	2,6
15	Lelystad	6,4	Breda	4,1	Enschede	2,6
16	Arnhem	6,3	Venlo	4,1	Schiedam	2,6
17	Zoetermeer	6,2	Zoetermeer	4	Helmond	2,5
18	Enschede	6,1	Almelo	3,9	's-Hertogenbosch	2,5
19	Haarlem	5,9	Dordrecht	3,9	Venlo	2,4
20	Almelo	5,7	Enschede	3,9	Zoetermeer	2,4
21	Alkmaar	5,5	Leiden	3,9	Deventer	2,3
22	Helmond	5,3	Sittard-Geleen	3,9	Emmen	2,3
23	Schiedam	5,3	Zwolle	3,8	Leiden	2,3
24	Haarlemmermeer	5,2	Hengelo (O.)	3,8	Nijmegen	2,3
25	's-Hertogenbosch	5,1	Zaanstad	3,6	Zaanstad	2,2
26	Delft	5	Schiedam	3,5	Breda	2,1
27	Hengelo (O.)	4,9	Delft	3,3	Delft	2,1
28	Deventer	4,6	Deventer	3,3	Hengelo (O.)	1,9
29	Apeldoorn	4,2	Haarlem	3,2	Amersfoort	1,9
30	Leiden	4,2	Emmen	3,1	Haarlem	1,8
31	Venlo	4,1	Amersfoort	3	Zwolle	1,8
32	Zaanstad	3,9	Apeldoorn	2,9	Haarlemmermeer	1,6
33	Dordrecht	3,4	Haarlemmermeer	2,5	Apeldoorn	1,4
34	Emmen	2,8	Ede	2,2	Ede	1,2

Bron: CBS statline

Tabel 7. Vergelijking HIC met G32

HIC absoluut 2013 (aantallen te klein voor vergelijking per 1000 inwoners)		openlijk geweld		straatroof		Overval
1	Eindhoven	135	Almere	220	Almere	30
2	Tilburg	120	Eindhoven	195	Eindhoven	30
3	Arnhem	100	Tilburg	130	Enschede	30
4	's-Hertogenbosch	95	Maastricht	110	Tilburg	30
5	Breda	90	Arnhem	95	Dordrecht	25
6	Amersfoort	70	Nijmegen	95	Groningen	25
7	Enschede	70	Breda	90	Breda	20
8	Nijmegen	70	Groningen	75	Haarlem	20
9	Dordrecht	65	Zoetermeer	70	Haarlemmermeer	20
10	Groningen	65	Zaanstad	65	Maastricht	20
11	Haarlem	65	's-Hertogenbosch	60	Nijmegen	20
12	Almere	60	Schiedam	60	Venlo	20
13	Alkmaar	50	Sittard-Geleen	60	Amersfoort	15
14	Apeldoorn	40	Amersfoort	55	Arnhem	15
15	Maastricht	40	Haarlem	55	Leeuwarden	15
16	Helmond	35	Dordrecht	50	Lelystad	15
17	Deventer	30	Leiden	45	Schiedam	15
18	Leeuwarden	30	Alkmaar	35	's-Hertogenbosch	15
19	Leiden	30	Haarlemmermeer	35	Alkmaar	10
20	Schiedam	30	Leeuwarden	35	Almelo	10
21	Sittard-Geleen	30	Apeldoorn	30	Apeldoorn	10
22	Venlo	30	Delft	30	Delft	10
23	Zwolle	30	Enschede	30	Deventer	10
24	Gouda	25	Gouda	30	Gouda	10
25	Heerlen	25	Heerlen	30	Leiden	10
26	Hengelo (O.)	25	Zwolle	30	Sittard-Geleen	10
27	Delft	20	Helmond	25	Zaanstad	10
28	Emmen	20	Lelystad	25	Zoetermeer	10
29	Lelystad	20	Venlo	20	Zwolle	10
30	Zaanstad	20	Almelo	15	Heerlen	10
31	Zoetermeer	20	Deventer	15	Ede	5
32	Almelo	15	Ede	15	Emmen	5
33	Ede	15	Hengelo (O.)	10	Hengelo (O.)	5
34	Haarlemmermeer	10	Emmen	5	Helmond	0

Bron: CBS statline

Tabel 8. Vergelijking veelvoorkomende criminaliteit met G32

Overig veel voorkomend per 1000 inwoners 2013		vernietiging		Fiets-diefstal		Winkel-diefstal		Bedrijfs-inbraak
1	Gouda	12	Groningen	18,8	Leeuwarden	5,5	Maastricht	3,1
2	Schiedam	11,1	Nijmegen	18	Arnhem	5,4	's-Hertogenbosch	2,8
3	Heerlen	10,8	Enschede	16,1	Groningen	5,4	Breda	2,5
4	Leeuwarden	10,6	Eindhoven	13,6	Eindhoven	5,2	Sittard-Geleen	2,4
5	Alkmaar	10,2	Helmond	12,9	Haarlemmermeer	5,1	Almere	2,3
6	Helmond	9,5	Maastricht	12,9	Tilburg	4,9	Tilburg	2,2
7	Haarlem	9,2	Sittard-Geleen	12,9	Alkmaar	4,7	Venlo	2,2
8	Maastricht	9,1	Leeuwarden	12,7	Leiden	4,6	Amersfoort	2,1
9	Sittard-Geleen	9,1	Venlo	12,7	Nijmegen	4,5	Arnhem	2,1
10	Venlo	9,1	Leiden	12,5	Almere	4,4	Eindhoven	2,1
11	Enschede	9	Almelo	11,6	Dordrecht	4,4	Enschede	2
12	Dordrecht	8,9	Tilburg	11	Heerlen	4,3	Emmen	1,9
13	Emmen	8,7	Hengelo (O.)	10,9	Breda	4,1	Gouda	1,9
14	Arnhem	8,6	Delft	10,5	Zaanstad	4,1	Groningen	1,9
15	Groningen	8,6	Alkmaar	10,4	Gouda	4	Helmond	1,9
16	Eindhoven	8,4	Zwolle	10	's-Hertogenbosch	3,9	Leeuwarden	1,9
17	Almelo	8,3	Haarlem	9	Enschede	3,8	Lelystad	1,9
18	Deventer	8,2	Deventer	8,7	Lelystad	3,8	Zwolle	1,9
19	Breda	8,1	Gouda	8,5	Delft	3,7	Almelo	1,8
20	Nijmegen	8,1	Schiedam	8,5	Venlo	3,7	Delft	1,8
21	Zwolle	8,1	Apeldoorn	8	Apeldoorn	3,5	Deventer	1,8
22	Almere	8	Dordrecht	7,3	Maastricht	3,5	Haarlem	1,8
23	Zoetermeer	7,8	Lelystad	7,1	Almelo	3,3	Haarlemmermeer	1,8
24	Tilburg	7,7	Breda	6,8	Zwolle	3,3	Hengelo (O.)	1,8
25	Apeldoorn	7,5	Arnhem	6,7	Haarlem	3,2	Leiden	1,8
26	Haarlemmermeer	7,5	's-Hertogenbosch	6,7	Zoetermeer	3,2	Schiedam	1,8
27	Hengelo (O.)	7,3	Ede	6,5	Deventer	3,1	Apeldoorn	1,7
28	's-Hertogenbosch	7,3	Zaanstad	6,3	Amersfoort	3	Zaanstad	1,7
29	Amersfoort	7,2	Amersfoort	6,1	Helmond	3	Heerlen	1,6
30	Leiden	7,2	Heerlen	6	Sittard-Geleen	2,9	Nijmegen	1,3
31	Zaanstad	7,1	Emmen	5,3	Hengelo (O.)	2,4	Zoetermeer	1,3
32	Lelystad	6,7	Zoetermeer	4,5	Ede	2,1	Alkmaar	1,2
33	Delft	6,2	Almere	4,3	Emmen	1,8	Dordrecht	1,1
34	Ede	5,6	Haarlemmermeer	3,4	Schiedam	1,7	Ede	1

Bron: CBS statline

Criminaliteitscijfers Jeugd en veiligheid

Tabel 9 Jeugdoverlast

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Overlast rondhangende jongeren (%veel)	IVM			9	6,3	7,4	7,7
Wel eens onveilig rondhangende jongeren	IVM	58,3	53,5	56,1	57,3	50	47,2
Incidenten jeugdoverlast	Politie/BVH	955	856	790	706		14828
Hinderlijke jeugdgroepen	Politie/shortlist	1	1	1	0		
Overlastgevende jeugdgroepen	Politie/shortlist	2	2	2	2		

Het totaal aantal meldingen van jeugdoverlast is de afgelopen jaren afgenomen. In Delft werd in 2013 in vergelijking met de regio en G32 gemeenten minder hinder en overlast van jeugd ervaren. Wel voelen Delftenaren zich relatief vaker dan in de G32 en eenheid Den Haag onveilig in de buurt van hangjongeren.

Tabel 10 Index jeugdoverlast

indicator	bron	jaar				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Overlast rondhangende jongeren (%veel)	IVM			100	70	82	86
Wel eens onveilig rondhangende jongeren	IVM	100	92	96	98	86	81
Incidenten jeugdoverlast	Politie/BVH	100	90	83	74		132

Gemiddeld kwamen er in 2013 in Delft 8 jeugd-overlast meldingen uit een buurt. Uit de buurten Poptahof Zuid en Buitenhof Noord komen relatief veel meldingen. De top 5 buurten qua meldingen van jeugdoverlast in 2013 zijn:

- Buitenhof Noord : 59
- Poptahof zuid: 53
- Mythologiebuurt: 37
- Multatulibuurt: 34
- Centrum: 34

Tabel 11 Jeugdcriminaliteit

indicator	bron	jaar				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Halt doorverwijzingen Delft			98	95	83		1208
Criminele jeugdgroepen	Politie	1	1	1	1		
Jonge beginner (12-17)	Politie	79	101	73	54		
Jonge beginner (18-24)	Politie	169	145	116	114		
Jonge doorstromer (12-17)	Politie	22	19	28	31		
Jonge doorstromer (18-24)	Politie	116	110	102	123		
Jonge veelplegers (18-24)	Politie	26	24	22	20		
Aantal minderjarige verdachten per 1000 minderjarige inwoners	CBS Statline	71	81	77	58	44	

Delft kent 1 crimineel jeugdnetwerk. Het jeugdnetwerk kenmerkt zich door een grote omvang waarbinnen geen sprake is van een groep of vaste groepjes. In vergelijking met de G32 zijn er in Delft relatief veel minderjarigen die voor een delict in aanraking komen met politie en justitie.

Tabel 12 index jeugdcriminaliteit

indicator	bron	jaar				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Halt doorverwijzingen Delft			100	97	85		82
Criminele jeugdgroepen	Politie						
Jonge beginner (12-17)	Politie	100	128	92	68		
Jonge beginner (18-24)	Politie	100	86	69	67		
Jonge doorstromer (12-17)	Politie	100	86	127	141		
Jonge doorstromer (18-24)	Politie	100	95	88	106		
Jonge veelplegers (18-24)	Politie	100	92	85	77		
Aantal minderjarige verdachten per 1000 minderjarige inwoners	CBS Statline	100	114	108	82	62	

Tabel 13 Vergelijking minderjarige verdachten G32

2013	minderjarige verdachten per 1000 minderjarige inwoners	
1	Dordrecht	69
2	Groningen	63
3	Delft	58
4	Gouda	55
5	Leiden	55
6	Venlo	54
7	Heerlen	53
8	Zoetermeer	53
9	Leeuwarden	52
10	Alkmaar	52
11	Almere	50
12	Maastricht	48
13	Haarlem	46
14	Zaanstad	45
15	's-Hertogenbosch	45
16	Tilburg	45
17	Amersfoort	44
18	Enschede	41
19	Arnhem	41
20	Eindhoven	40
21	Schiedam	39
22	Haarlemmermeer	38
23	Nijmegen	38
24	Breda	38
25	Zwolle	38
26	Apeldoorn	37
27	Lelystad	37
28	Hengelo (O.)	35
29	Helmond	34
30	Sittard-Geleen	33
31	Ede	32
32	Emmen	31
33	Almelo	30
34	Deventer	29

Bron: CBS statline

Criminaliteitscijfers Bedrijvigheid en veiligheid

Tabel 14 Veiligheid winkelgebieden

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Percentage 'wel eens onveilig' in winkelgebied	veiligheidsenquête	18,8	17,5	18,8	21,4	17,5	17,7
Incidenten winkeldiefstal	Politie/BVH	330	272	319	362		5649
Incidenten winkelinbraak	Politie/BVH	32	40	46	33		573
Zakkenrollerij	Politie/BVH	242	219	230	233		3883

In Delft wordt ten opzichte van de eenheid Den Haag relatief vaker aangifte gedaan van winkeldiefstal en inbraak, terwijl dit in de regio juist is afgenomen. Ook de veiligheidsbeleving rond winkelcentra is verminderd, terwijl deze in de regio juist verbeterd is.

Tabel 15 Index veiligheid winkelgebieden

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Percentage 'wel eens onveilig' in winkelgebied	Veiligheids-enquête	100	93	100	114	93	94
Incidenten winkeldiefstal	Politie/BVH	100	82	97	110		94
Incidenten winkelinbraak	Politie/BVH	100	125	144	103		63
Zakkenrollerij	Politie/BVH	100	90	95	96		90

Tabel 16 Veilige bedrijventerreinen

indicator	bron	Delft				Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013
Incidenten diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren	Politie/ BVH	237	215	218	188	3252
Incidenten overval	Politie/ BVH	18	12	13	8	84
Inzet na overval	gemeente				1	

Bedrijfsinbraken en overvallen nemen de laatste jaren af. Deze afname is ook in de rest van de regio waarneembaar. Wel wordt in Delft ten opzichte van de eenheid Den Haag relatief vaker aangifte gedaan van bedrijfsdiefstal en inbraak, terwijl dit in de regio juist is afgenomen.

Tabel 17 Index veilige bedrijventerreinen

indicator	bron	Delft				Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013
Diefstal/inbraak in bedrijven en kantoren	Politie/BVH	100	91	92	79	67
Overval bedrijven	Politie/BVH	100	67	72	44	45

Tabel 18 Veilig uitgaan

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Veiligheidsbeleving uitgaanspubliek (% veilig)	enquête	76			97		
Percentage 'wel eens of vaak onveilig' rond uitgaansgelegenheden	IVM	36,1	31,6	34,4	32,1	31,1	26
Perceptie overlast van horecagelegenheden (vaak overlast)	IVM	10,2	9,1	12,5	14	13,6	15

De veiligheidsbeleving tijdens uitgaan in Delft is gelijk aan die van andere grote gemeenten. Geweld en vernieling (de meest voorkomende vormen van criminaliteit ten gevolge van uitgaansactiviteiten) zijn stabiel. De ervaren overlast van horeca is toegenomen.

Tabel 19 index veilig uitgaan

indicator	bron	Delft				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Veiligheidsbeleving uitgaanspubliek (% veilig)	enquête	100			128		
Percentage 'wel eens of vaak onveilig' rond uitgaansgelegenheden	IVM	100	88	95	89	86	72
Perceptie overlast van horecagelegenheden (vaak overlast)	IVM	100	89	123	137	133	147

Criminaliteitscijfers Fysieke veiligheid

Tabel 20 Verkeersveiligheid

indicator	bron	jaar				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Verkeersongevallen totaal	Politie/BVH	-	-	-	475		
Verkeersongevallen letsel	Politie/BVH	-	-	-	110		
Doorrijden na aanrijding	Politie/BHV	563	521	491	456		10866
Rijden onder invloed	Politie/BVH	368	447	435	347		6832
Verkeersongevallen dodelijke afloop	Politie/BVH	-	-	2	1		
% verkeersoverlast*	IVM			29,5	28,1	34,8	32,7

*Percentage personen dat heeft aangegeven veel overlast te ervaren op één of meer van de onderliggende items:

- agressief gedrag in het verkeer
- te hard rijden
- parkeerproblemen, bijvoorbeeld fout geparkeerde voertuigen of drukte

Sinds 2010 geregistreerd de politie niet meer alle verkeersongevallen. In Delft wordt minder verkeersoverlast ervaren dan gemiddeld in de G32 gemeenten.

Tabel 21 Index verkeersveiligheid

indicator	bron	jaar				G32	Eenheid Den Haag
		2010	2011	2012	2013	2013	2013
Doorrijden na aanrijding	Politie/BHV	100	93	87	81		107
Rijden onder invloed	Politie/BVH	100	121	118	94		103
% verkeersoverlast*	IVM			100	95	118	111

Tabel 22 Brandveiligheid

indicator	bron	jaar			
		2010	2011	2012	2013
Totaal aantal inzetten brandweer in Delft	Meldkamer				1336
Brand	Meldkamer				257
Ongeval	Meldkamer				171
Dienstverlening	Meldkamer				492
Overig	Meldkamer				416
Brand	Post Delft	1160	1014	840	654*
Hulpverlening	Post Delft	529	496	491	363*
Incidenten brandstichting	Politie BVH	66	57	36	33

*extrapolatie op basis van gegevens t/m augustus 2013

Het aantal incidenten in Delft daalt sterk. Het aantal branden is de afgelopen jaren gehalveerd.

Tabel 23 Index brandveiligheid

indicator	bron	jaar			
		2010	2011	2012	2013
brand	Post Delft	100	87	72	56
hulpverlening	Post Delft	100	94	93	69
Incidenten brandstichting	Politie BVH	100	86	55	50

Tabel 24 Crisisbeheersing en rampenbestrijding

indicator	bron	jaar			
		2010	2011	2012	2013
Aantal deelprocessen Bevolkingszorg waarvan planvorming actueel is	gemeente	0	1	-	8
Aantal taakorganisaties Bevolkingszorg dat beoefend wordt	gemeente			5	5
Aantal bestuurlijke rampenoefeningen	gemeente	1	1	2	1

Sinds de gemeentelijke organisatieverandering in 2011 (Koers) wordt conform de wettelijke eisen getraind en geoefend.